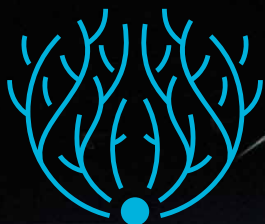

„Óh, szent költészet, eltünél-e hát
E prózai világból már egészen?”

Madách Imre: Az ember tragédiája

“Oh, is there no place, sacred poesy,
Left for thee in this dull, grey world of prose?”

Imre Madách: The Tragedy of Man

MITEM11

11th MADÁCH INTERNATIONAL THEATRE MEETING

11. MADÁCH NEMZETKÖZI SZÍNHÁZI TALÁLKOZÓ

NATIONAL THEATRE • BUDAPEST, 6 – 28 APRIL 2024.

NEMZETI SZÍNHÁZ • BUDAPEST, 2024. ÁPRILIS 6 – 28.

NEMZETI SZÍNHÁZ
1887
A NEMZET SZÍNHÁZA

RIMAS TUMINAS

1952–2024

Rimas Tuminas litván rendező 2024 márciusban elhunyt. A MITEM alapítása (2014) óta öt előadását hozta el Budapestre, a Nemzeti Színház fesztiváljára. • Lithuanian director Rimas Tuminas died in March 2024. Since its founding (2014), MITEM has brought five of its performances to Budapest, at the National Theater festival.

2017 • JEVENYI ANYEGIN / EUGENE ONEGIN • Vahtangov Színház, Moszkva / Vakhtangov Theatre, Moscow

2019 • VÁNYA BÁCSI / UNCLE VANIA • Vahtangov Színház, Moszkva / Vakhtangov Theatre, Moscow

2014 • ÁLARCOSBÁL / MASQUARADE • Vilnisi Kis Színház / Little Theatre of Vilnius

2018 • OIDIPIUSZ KIRÁLY / OEDIPUS REX • Vahtangov Színház, Moszkva / Vakhtangov Theatre, Moscow

2024 • Tolsztoj / Tolstoj: ANNA KARENINA • Gesher Színház / Gesher Theatre, Tel-Aviv

TARTALOM / CONTENT

- 5 **HIDAKAT ÉPÍTVE** / BUILDING BRIDGES – CSÁK János
- 6 **MITEM 2014–2024**
- 7 **AZ ELTŰNŐ KÖLTÉSZET NYOMÁBAN** / IN SEARCH OF VANISHING POETRY – VIDNYNSZKY Attila
- 8 **MITEM naptár** / Calendar of MITEM

ELŐADÁSOK / PERFORMANCES

- 12 **Odüsszeusz** / Odysseus
- 14 **Kurázi mama és gyermekei** / Mother courage and her Children
- 16 **Bakchánsnők** / The Bacchae
- 18 **Sirály** / The Seagull
- 20 **Godot-ra várva** / Waiting for Godot
- 22 **Anna Karenina**
- 24 **AIA (az aranygyapjú mítosza alapján)** / AIA (based on myth of the Golden Fleece)
- 26 **A lovakat lelövik, ugye?** / They Shoot Horses, Don't They?
- 28 **Mítikasz csúcs (az olümposz tetején)** / Peak Mytikas (on the top of mount olympus)
- 30 **Az ember tragédiája – az ember bukása** / The Tragedy of Man – Fall of Man
- 32 **A Mester és Margarita** / The Master and Margarita
- 34 **Bánk bán** / The Viceroy Bánk
- 36 **Háború és béke** / War and Peace
- 38 **María Luisa**
- 40 **Államanya** / Mother State
- 42 **Kitagadottak** / The Darkfaces (The Slandered)
- 44 **Anne Frank naplója** / The Diary of Anne Frank
- 46 **Tragédia – Oidipusz éneke** / Tragüdia – The Song of Oedipus

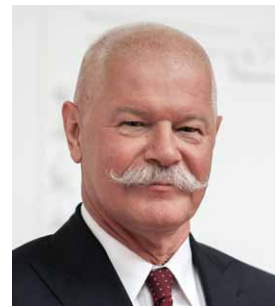
KÍSÉRŐPROGRAMOK / ACCOMPANYING EVENTS

- 49 **ÓKORI GÖRÖG MÍTOSZOK, TRAGÉDIÁK KORTÁRS ÁTIRATBAN** / CONTEMPORARY ADAPTATIONS OF ANCIENT GREEK MYTHS AND TRAGEDIES
- 52 **„A SZÍNHÁZ – AZ A MŰVÉSZET, AHOL MINDEN LEHETSÉGES”** / “THEATRE - THE ART WHERE EVERYTHING IS POSSIBLE”
- 55 **EMBERI LÉNY** – Alessandro Serra fotókiállítása / HUMAN BEING – The Photos of Alessandro Serra
- 57 **TÖRÖK-MAGYAR KULTURÁLIS ÉVAD – MITEM 2024** / TURKISH-HUNGARIAN CULTURAL YEAR – MITEM 2024
- 58 **10. SZÍNHÁZI OLIMPIA KÖNYVE** / THE BOOK OF THE 10TH THEATRE OLYMPICS
- 61 **SZCENÁRIUM** – MITEM ENGLISH
- 62 **A MITEM-STÁB** / THE MITEM STAFF

Foto/Photo © Eöri Szabó Zsolt

KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS
MINISZTERIUM

CSÁK János

▪ kultúráért és innovációért
felelős miniszter

János CSÁK

▪ Minister of Culture and
Innovation

KÖSZÖNTŐ

Hidakat építve

2023-ban ünnepeltük egyik legnagyobb írónk, Madách Imre születésének 200. évfordulóját. Fő műve, *Az ember tragédiája* nem csupán a magyar, de a világirodalomnak is kiemelkedő, egyetemes alkotása. Olyan csúcsteljesítmények sorába illeszthető, mint Dante *Isteni színjátéka*, Milton *Elveszett paradicsoma* vagy Goethe *Faustja*. Közel negyven nyelvre fordították le eddig, színpadi adaptációinak száma végtelen, mert amíg világ a világ, játszani fogják. A 10. Színházi Olimpia, amelynek tavaly Magyarország adott otthont, színháztörténeti pillanata volt a *Madách Projekt* című hétórás produkció, amelyben négy kontinens tizenegy országának színművész szakos hallgatói játszották el a drámai költeményt Vidnyánszky Attila rendezésében.

Magától értetődő hát, hogy hazánk legnagyobb színházi fesztiválja, amely immáron több mint egy évtizeddel ezelőtt nem csupán a főszervező Nemzeti Színházat, de az egész magyar színháztársadalmat bekapcsolta a nemzetközi vérkeringésbe, szintén Madách Imre nevét viseli.

Nem túlzás azt állítani, hogy Magyarország színházi nagyhatalom. Ezt igazolja a MITEM évről évre megrendezésre kerülő találkozói is, amikor a világ legkülönbözőbb pontjairól és kultúrájából érkező alkotók és társulatok adnak itt egymásnak randevút, s hódítják meg a magyar közönség szívét. Idén többek közt bolgár, török, spanyol, görög, izraeli, georgiai, olasz, belga produkciónkat láthatunk vendégül.

A Madách Nemzetközi Színházi Találkozó nem csupán szakmai és kultúrdiplomáciai jelentőséggel bír – de sugárzó bizonyítéka annak is, hogy a művészet hidat ver lélektől lélekig még az olyan háborgó és zavaros világban is, amelyben jelenleg élünk adatik. És ráébreszt arra, hogy a művészet, tartozunk bármelyik nemzethez is, közös anyanyelvünk és életető közegünk.

Szívből kívánok mindnyájuknak lélekemelő, maradandó színházi élményeket és találkozásokat a 11. MITEM előadásain és szakmai programjain!

INAUGURAL

Building Bridges

In 2023, we celebrated the 200th anniversary of the birth of one of our greatest writers, Imre Madách. His magnum opus *The Tragedy of Man* is an outstanding, universal work of Hungarian and world literature. It is among the greatest literary achievements of all time, along with Dante's *The Divine Comedy*, Milton's *Paradise Lost*, Goethe's *Faust*. It has been translated into nearly forty languages and as it is likely to be performed till the end of the world, it may see any number of stage adaptations. The seven-hour production *Madách Project*, directed by Attila Vidnyánszky, made theatre history at the 10th Theatre Olympics, hosted by Hungary last year, with theatre students from eleven countries on four continents performing the dramatic poem.

It is a matter of course, therefore, that our country's largest theatre festival, which has included not only the National Theatre, the main organiser, but the entire Hungarian theatre community in the international mainstream, bears the name of Imre Madách.

It is no exaggeration to say that Hungary is a major power in world theatre, as evidenced by the annual MITEM encounter, where artists and companies from all over the world and from all cultures meet and conquer the hearts of Hungarian audiences. This year, we are hosting Bulgarian, Turkish, Spanish, Greek, Israeli, Georgian, Italian, Macedonian and Belgian productions, among others.

The Madách International Theatre Meeting is important not only from a professional point of view and as a cultural diplomacy event – it is also a shining example of art building bridges from soul to soul, even in the turbulent and troubled world we currently live in. It makes us realise that art, whatever our nationality, is our common mother tongue and nourishing environment.

From the bottom of my heart, I wish you all inspiring and lasting theatrical experiences and encounters throughout the 11th MITEM's performances and professional events.

MITEM 2014-2024

Országok / Countries: 43
Társulatok / Companies: 135
Előadások / Performances: 292
Nézők / Spectators: 86 000

ALGÉRIA / ALGERIA
AUSZTRIA / AUSTRIA
BELGIUM / BELGIUM
BOSZNIA-HERCEGOVINA /
BOSNIA AND HERZEGOVINA
BULGÁRIA / BULGARIA
CSEHORSZÁG / CZECH REPUBLIC
DÁNIA / DENMARK
DÉL-KOREAI KÖZTÁRSASÁG /
REPUBLIC OF SOUTH KOREA
EGYESÜLT KIRÁLYSÁG / UNITED KINGDOM
ÉSZTORSZÁG / ESTONIA
FRANCIAORSZÁG / FRANCE
GÖRÖGORSZÁG / GREECE
GEORGIA / GEORGIA
HORVÁTORSZÁG / CROATIA
INDIA / INDIA
IRAK / IRAQ
IZRAEL / ISRAEL
JAPÁN / JAPAN
KÍNA / CHINA
LENGYELORSZÁG / POLAND
LETTORSZÁG / LATVIA

LIBANON / LEBANON
LITVÁNIA / LITHUANIA
MACEDÓNIA / MACEDONIA
MAGYARORSZÁG / HUNGARY
MEXIKÓ / MEXICO
MOLDOVA / MOLDOVA
NÉMETORSZÁG / GERMANY
NORVÉGIA / NORWAY
OLASZORSZÁG / ITALY
OROSZORSZÁG / RUSSIA
PORTUGÁLIA / PORTUGAL
ROMÁNIA / ROMANIA
SPANYOLORSZÁG / SPAIN
SVÁJC / SWITZERLAND
SVÉDORSZÁG / SWEDEN
SZERBIA / SERBIA
SZLOVÁKIA / SLOVAKIA
SZLOVÉNIA / SLOVENIA
TÖRÖKORSZÁG / TÜRKYE
TUNÉZIA / TUNISIA
UKRAJNA / UKRAINE
VIETNÁM / VIETNAM

VIDNYÁNSZKY Attila

▪ a Nemzeti Színház
vezérigazgatója, a 11. Madách
Nemzetközi Színházi Találkozó
művészeti vezetője

Attila VIDNYÁNSZKY

▪ Director General of the
National Theatre, Artistic
Director of the 11th Madách
International Theatre Meeting

AZ ELTŰNŐ KÖLTÉSZET NYOMÁBAN

A 10. Színházi Olimpia házigazdjaként tavaly hatvanegy ország társulatát fogadhattuk a Nemzeti Színházban, és ezek a találkozások nemcsak élményekkel, hanem barátságokkal és szakmai kapcsolatokkal is gazdagítottak bennünket. A 11. Madách Nemzetközi Színházi Találkozó (MITEM) gerincét ezek a barátságok, szellemi rokonságok alkotják.

A MITEM az egyik legnyitottabb színházi fesztivál, nálunk nincsenek elvárt témák, kötelező megközelítésmódok, egyedül a művészi színvonal számít. Hisszük, hogy túlságosan is prózai világunkban csak a költészet erejével tudunk igazán közelebb kerülni egymáshoz. Ezért választottuk Madách Imre csodálatos emberiségkölteményéből, Az ember tragédiájából a mottónkat: „Óh, szent költészet, eltűntél-e hát, E prózai világból egészen?” Madáchcsal együtt belőlünk is időről időre kiszakad ez a kérdés. Ebben a szemléletben vagyunk rokonai egymásnak azokkal a művészi műhelyekkel, amelyek az idei MITEM-re Budapestre érkeznek.

Országhatárokat átívelő, nagy családunkat azonban nemrég pótolhatatlan veszteség érte. Az Arany Maszk-díjas Rimas Tuminas öt munkájának adhattunk otthont a MITEM-eken, és a magyar színházszerető közönséggel együtt vártuk az újabb személyes találkozást a legendás litván rendezővel. Márciusban bekövetkezett halála után hiánya örökre bennünk marad, de az izraeli Gesher Színház társulatával színre állított Anna Karenina című rendezésével vigasztalódhatunk az idei MITEM-en.

Bízunk benne, hogy a magyar nézőkkel és a hozzánk érkező nemzetközi társulatokkal együtt ünnepelhetjük, hogy a színház nemcsak szórakoztatás, hanem annál jóval több: rítus, együttlét, költészet. E reményben találkozunk a 11. MITEM-en!

IN SEARCH OF VANISHING POETRY

Last year, as host of the 10th Theatre Olympics, we welcomed companies from 61 countries to the National Theatre, and these encounters enriched us not only with experiences, but also with friendships and professional contacts. These friendships and intellectual affinities constitute the backbone of the 11th Madách International Theatre Meeting (MITEM).

MITEM is one of the most open theatre festivals, we have no expected themes, no obligatory approaches, only artistic quality matters. We believe that, in our overly prosaic world, only through the power of poetry can we truly come closer together. That is why we have taken the slogan from Imre Madách's magnificent poem on humanity, The Tragedy of Man: "Holy poetry, did you disappear Finally from this very prosaic world?" Like Madách, we too ask this question passionately from time to time. This mindset connects us with the artistic workshops coming to Budapest for this year's MITEM.

But our extended, cross-border family has recently suffered an irreplaceable loss. We had the opportunity to host five productions by the Golden Mask winner Rimas Tuminas at MITEM, and together with Hungarian theatre-loving audiences, we looked forward to another personal encounter with the legendary Lithuanian director. Following his passing in March, his absence will remain with us forever, but we can take solace in his production of Anna Karenina with the Gesher Theatre company of Israel at this year's MITEM.

We hope that together with Hungarian audiences and the international companies joining us, we'll be able to celebrate the fact that theatre is not only entertainment, but much more: a rite, togetherness, poetry. In this hope, see you at the 11th MITEM!

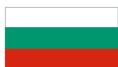
április 6. SZOMBAT ■ 19:00 Nagyszínpad	Homérosz nyomán Alekszander Szekulov ODÜSSZEUSZ rendező: Diana Dobрева Plovdivi Drámai Színház Plovdiv, Bulgária		április 12. PÉNTEK ■ 19:00 Gobbi Hilda Színpad	Horace McCoy regénye alapján A LOVKAT LELŐVİK, UGYE? rendező: Avtandil Varszimasvili Tbiliszi Színházi Központ & Liberty Színház Tbiliszi, Georgia		április 20. SZOMBAT ■ 19:00 Nagyszínpad	Kemal Tahir regénye alapján ÁLLAMANYA rendező: Ayşe Emel Mesçi Török Állami Színházak – Ankarai Állami Színház Ankara, Törökország	
április 7. VASÁRNP ■ 19:00 Nagyszínpad	Bertolt Brecht KURÁZSI MAMA ÉS GYERMEKEI rendező: Theodórosz Terzopulosz Nemzeti Színház Budapest, Magyarország		április 13. SZOMBAT ■ 14:00 Nagyszínpad, színpadi nézőtér	MÍTIKASZ CSÚCS (Az Olümposz tetején) rendező: Jan Fabre Troubleyn Laboratorium Antwerpen, Belgium		április 22. HÉTFŐ ■ 19:00 Nagyszínpad, színpadi nézőtér	Mazsit Gafuri KITAGADOTTAK rendező: Ajrat Abusahmanov Mazsit Gafuri Baskír Állami Akadémiai Dráma Színház Ufa, Baskír Köztársaság	
április 8. HÉTFŐ ■ 19:00 Gobbi Hilda Színpad	Euripidész BAKKHÁNSNŐK rendező: Theodórosz Terzopulosz Nemzeti Színház Budapest, Magyarország		április 14. VASÁRNP ■ 16:00 és 20:00 Gobbi Hilda Színpad	Madách Imre AZ EMBER TRAGÉDIÁJA rendező: Tata Tavdishvili & Tato Geliasvili Sota Rusztaveli Színház- és Filmművészeti Egyetem Tbiliszi, Georgia		április 23. KEDD ■ 19:00 Nagyszínpad, színpadi nézőtér	ANNE FRANK NAPLÓJA rendező: Ondrej Šoth Kassai Nemzeti Színház balett társulata Kassa, Szlovákia	
április 9. KEDD ■ 19:00 Kaszás Attila Terem	Anton Csehov SIRÁLY rendező: Szawvasz Szttrumposz Zero Point Színház Athén, Görögország		április 14. VASÁRNP ■ 19:00 Nagyszínpad	Mihail Bulgakov A MESTER ÉS MARAGARITA rendező: Aleksandar Popovski Nemzeti Színház Budapest, Magyarország		VILÁGPREMIER! április 27. és 28. SZOMBAT ■ 19:00 VASÁRNP ■ 19:00 Nagyszínpad	Alessandro Serra TRAGÉDIA – Oidipusz éneke rendező: Alessandro Serra Sardegna Teatro, Teatro Bellini Napoli, Emilia Romagna Teatro Fondazione, Fondazione Teatro Due Parma Olaszország	
április 10. SZERDA ■ 19:00 Nagyszínpad	Samuel Beckett GODOT-RA VÁRVA rendező: Theodórosz Terzopulosz Emilia Romagna Teatro Fondazione, Teatro Nazionale Modena, Olaszország		április 16. KEDD ■ 19:00 Nagyszínpad	Katona József BÁNK BÁN rendező: Vidnyánszky Attila Nemzeti Színház Budapest, Magyarország		ANNA KARENINA Tel-Aviv, Jaffa, Izrael		
április 11. CSÜTÖRTÖK ■ 19:00 Nagyszínpad	Lev Tolsztoj ANNA KARENINA rendező: Rimas Tuminas Gesher Színház Tel-Aviv, Jaffa, Izrael		április 18. CSÜTÖRTÖK ■ 18:00 Nagyszínpad	Lev Tolsztoj HÁBORÚ ÉS BÉKE rendező: Aleksandar Popovski Isztambuli Városi Színház Isztambul, Törökország				
április 12. PÉNTEK ■ 17:00 Kaszás Attila Terem	AIA (Az aranygyapjú mítosza alapján) rendező: Tata Tavdishvili & Tato Geliasvili Sota Rusztaveli Színház- és Filmművészeti Egyetem Tbiliszi, Georgia		április 19. PÉNTEK ■ 19:00 Gobbi Hilda Színpad	Juan Mayorga MARÍA LUISA rendező: Juan Mayorga Teatro de la Abadía & LAZONA Madrid, Spanyolország				

6 April SATURDAY ▪ 7 PM Main Stage	Based on Homer, written by Alexander Sekulov ODYSSEUS Director: Diana Dobрева Plovdiv Drama Theatre Plovdiv, Bulgaria		12 April FRIDAY ▪ 7 PM Gobbi Hilda Stage	Based on the novel of Horace McCoy THEY SHOOT HORSES, DON'T THEY? Director: Avtandil Varsimashvili Tbilisi Theatrical Centre & Liberty Theatre Tbilisi, Georgia		20 April SATURDAY ▪ 7 PM Main Stage	Based on Kemal Tahir's novel MOTHER STATE Director: Ayşe Emel Mesçi Turkish State Theatres – Ankara State Theatre, Ankara, Türkiye	
7 April SUNDAY ▪ 7 PM Main Stage	Bertolt Brecht MOTHER COURAGE AND HER CHILDREN Director: Theodoros Terzopoulos National Theatre Budapest, Hungary		13 April SATURDAY ▪ 2 PM Main Stage, stage auditorium	PEAK MYTIKAS (On the top of Mount Olympus) Director: Jan Fabre Troubleyn Laboratorium Antwerp, Belgium		22 April MONDAY ▪ 7 PM Main Stage, stage auditorium	Mazhit Gafuri THE DARKFACES (The Slandered) Director: Abushakhmanov Ayrat Bashkir State Academic Drama Theater named after Mazhit Gafuri Ufa, Republic of Bashkortostan	
8 April MONDAY ▪ 7 PM Gobbi Hilda Stage	Euripides THE BACCHAE Director: Theodoros Terzopoulos National Theatre Budapest, Hungary		14 April SUNDAY 4 and 8 PM Gobbi Hilda Stage	Imre Madách THE TRAGEDY OF MAN Director: Tata Tavdishvili & Tato Geliashvili Shota Rustaveli Theatre and Film Georgia State University Tbilisi, Georgia		23 April TUESDAY ▪ 7 PM Main Stage, stage auditorium	DIARY OF ANNE FRANK Director: Ondrej Šoth National Theatre Košice – Ballet Company Košice, Slovakia	
9 April TUESDAY ▪ 7 PM Kaszás Attila Stage	Anton Chekhov THE SEAGULL Director: Savvas Stroumpos Zero Point Theatre Athens, Greece		14 April SUNDAY ▪ 7 PM Main Stage	Mihail Bulgakov THE MASTER AND MARGARITA Director: Aleksandar Popovski National Theatre Budapest, Hungary		WORLD PREMIERE! 27 and 28 April SATURDAY ▪ 7 PM SUNDAY ▪ 7 PM Main Stage	Alessandro Serra TRAGÜDIA (the song of Oedipus) Director: Alessandro Serra Sardegna Teatro, Teatro Bellini Napoli, Emilia Romagna Teatro Fondazione, Fondazione Teatro Due Parma, Italy	
10 April WEDNESDAY ▪ 7 PM Gobbi Hilda Stage	Samuel Beckett WAITING FOR GODOT Director: Theodoros Terzopoulos Emilia Romagna Teatro Fondazione – Teatro Nazionale Modena, Italy		16 April TUESDAY ▪ 7 PM Main Stage	József Katona THE VICEROY BÁNK Director: Vidnyánszky Attila National Theatre Budapest, Hungary				
11 April THURSDAY ▪ 7 PM Main Stage	Lev Tolstoy ANNA KARENINA Director: Rimas Tuminas Gesher Theatre Tel-Aviv, Jaffa, Israel		18 April THURSDAY ▪ 6 PM Main Stage	Lev Tolstoy WAR AND PEACE Director: Aleksandar Popovski Istanbul Municipality Theatre Istanbul, Türkiye				
12 April FRIDAY ▪ 5 PM Kaszás Attila Stage	AIA (Based on Myth Of Golden Fleece) Director: Tata Tavdishvili & Tato Geliashvili Shota Rustaveli Theatre and Film Georgia State University Tbilisi, Georgia		19 April FRIDAY ▪ 7 PM Gobbi Hilda Stage	Juan Mayorga MARÍA LUISA Director: Juan Mayorga Teatro de la Abadía & LAZONA Madrid, Spain				

PEAK MYTIKAS
Antwerp, Belgium

szombat / Saturday – 19.00 / 7 pm.
Nagyszínpad / Main Stage
jegyár / price: 1.800 | 2.100 | 3.000 | 3.800 HUF
2 óra szünet nélkül / 2 hours without intermission ▪
Bolgár nyelven magyar és angol felirattal / Bulgarian with
Hungarian and English subtitles

BULGÁRIA ▪ Plovdiv Drama Theatre, Plovdiv
BULGARIA ▪ PLOVDIV DRAMA THEATRE, PLOVDIV

HOMÉROSZ nyomán Alexander SEKULOV /
Based on HOMER, written by Alexander SEKULOV

ODÜSSZEUSZ / ODYSSEUS

+14

Rendező ▪ Director: **Diana DOBREVA**

▪ Az Odüsszeusz az ember önmagába, önmaga ellen, önmagán túlra tartó utazásáról szól. A Trójába induló fiú nevét még ifjúsága aranyozza be. A szülőföldjére visszatérő felnőtt férfi hosszú bolyongása során már megtapasztalta az istenek haragját. De Ithaka nem az utolsó kikötő annak, akit sorsa hőssé emel. Egy jóslat az ismert világ határain túli, utolsó nagy útra indítja őt. A parton ott áll Pénelopé – a nő, aki tudja, hogyan győzheti le az elválás fájdalmát, megadva a szerelemnek a hozzá méltó egyetlen minőséget, az örökkévalóságot. Mert az utazásnak folytatódnia kell.

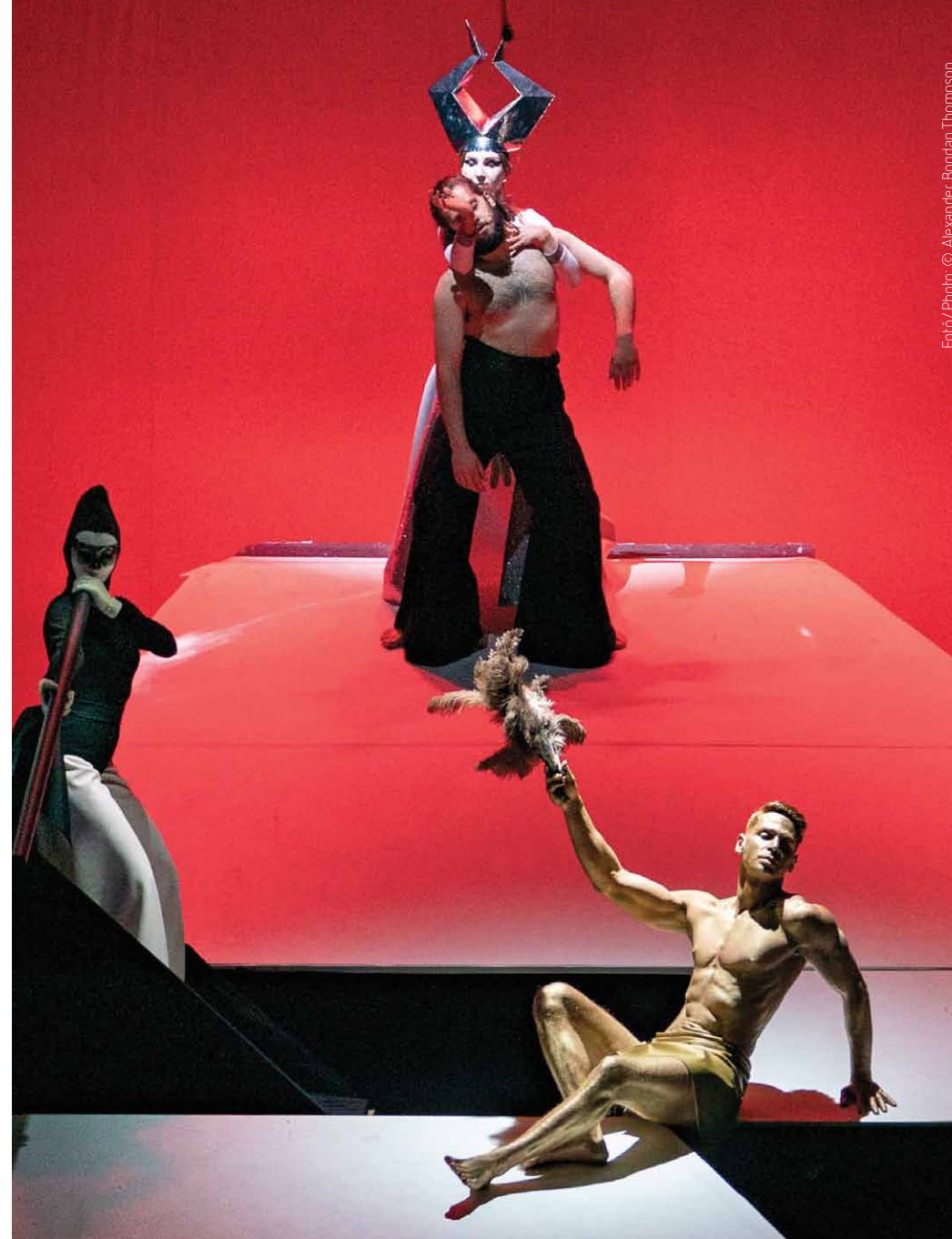
– Mikor Alekszandr Szekulov drámaíróval dolgozni kezdtünk, elhatároztuk, hogy nem egyszerűen „reprodukáljuk” és összefoglaljuk a homéroszi eposz tartalmát. A mítoszból, illetve Homérosz történetéből jól ismert szereplők természetesen benne vannak az előadásban, de Homérosz eposzi hangja mellett megszólal Konsztandínosz Kaváfisz és Jorgósz Szeférisz görög, valamint Ivan Metodiev bolgár költő is – mondja Diana Dobрева.

▪ Odysseus is about a man's journey towards himself, against himself and beyond himself. The boy who went to Troy takes his youth as a golden coating to his name. The grown man who returns to his home island has already experienced the wrath of the gods. But Ithaca is not the last port of call for one who is destined to be a hero. A prophecy propels him to a final journey beyond the known limits. On the shore stands Penelope – the woman who knows how to overcome the pain of separation and to give love the only thing it deserves – eternity. For the journey must continue.

– When the playwright Alexander Sekulov and I began to work, we decided that we wouldn't stay within the framework of "reconstructing" and summarizing the contents of Homer's epic. The well-known characters from the myth and Homer's story are included in the performance, of course, but Homer's epic voice is heard alongside the voices of the Greek poets Constantine Cavafy, Georgios Seferis, and the Bulgarian poet Ivan Metodieiev, says Diana Dobрева.

Színészek / Actors: Konstantin ELENKOV ▪ Stiliyan STOYANOV ▪ Dobrin DOSEV ▪ Aleksey KOZHUHAROV ▪ Ivaylo HRISTOV ▪ Simeon ALEKSIEV ▪ Ivana PAPAHOVA ▪ Elena KABASAKALOVA ▪ Margita GOSHEVA ▪ Todor DARLIANOV ▪ Radina DUMANYAN ▪ Troyan GOGOV ▪ Deyan GEORGIEV ▪ Petar DOCHEV, Diana SPASOVA ▪ Vasilena VINCENZO ▪ Kaloyan TRIFONOV ▪ Dimitar BANCHEV ▪ Venelin METODIEV ▪ Georgi BOGDANOV ▪ Spartak PANTALEEV ▪ Mariya SOTIROVA ▪ Boryana BRATOEVA ▪ Patricia PUNDEVA ▪ Slavena ZAIKOVA ▪ Bilyana GEORGIEVA ▪ Adelina ZHELYAZKOVA ▪ Nadezhda KOLEVA ▪ Ioana KIRCHEVA ▪ Tanya STONES ▪ Plamena BOZHILOVA ▪ Krasimir VASILEV ▪ Georgi SIRKATOV ▪ Atanas APOSTOLOV ▪ Valeri GEORGIEV ▪ Pavel SAPUNDJIEV

▪ Díszlet / Stage designer: Mira KALANOVA ▪ Jelmez / Costume Designer: Mira KALANOVA ▪ Koreográfus / Choreographer: Deyan GEORGIEV ▪ Zeneszerző / Composer: Petya DIMANOVA ▪ Dramaturg / Dramaturge: Alexander SEKULOV ▪ Élő zene / Live music: Yannis PANTAZIS

Fotó/Photo: © Alexander Bogdan Thompson

▪ A bolgár színházi élet egyik jelentős alakja. Első rendezését, a Médeiát, 2006-ban Askeer-díjjal jutalmazták. 2017 óta főállású rendező a szófiai Ivan Vazov Nemzeti Színházban. Díjai: Coup de Coeur (2011), Askeer (2014, 2017, 2019, 2022), Icarus (2021), STOBI fesztiválnagydíj az Odüsszeuszért (2022). A bolgár rendező számos nagy fesztiválon szerepelt már különleges látványvilágú előadásaival, így például Avignonban és tavaly a magyarországi Színházi Olimpián.

Diana DOBREVA

▪ She is a notable figure in Bulgarian theatre. Her directorial debut in 2006 with Medea earned her the Askeer award. Since 2017, she has been a full-time director at the Ivan Vazov National Theatre in Sofia. Her awards: Coup de Coeur (2011), Askeer (2014, 2017, 2019, 2022), Icarus (2021), STOBI Festival Grand Prix for Odysseus (2022). The Bulgarian director has presented her spectacular productions at several major festivals, including Avignon and last year's Theatre Olympics in Hungary.

vasárnap / Sunday – 19.00 / 7 pm.
Nagyszínpad / Main Stage
jegyár / price: 1.800 | 2.100 | 3.000 | 3.800 HUF

1 óra 45 perc szünet nélkül / 1 hour 45 minutes without
intermission • Magyar nyelven angol felirattal / Hungarian
with English subtitle

MAGYARORSZÁG • Nemzeti Színház, Budapest
HUNGARY • National Theatre, Budapest

Bertolt BRECHT

KURÁZSI MAMA ÉS GYERMEKEI

/ MOTHER COURAGE +16

Rendező • Director: **Theodórosz TERZOPULOSZ** /
Theodoros TERZOPOULOS

„A modern emberhez szólok modern esztétikával, de érthető módon. Ma ismét háborúk sorozatát éljük, amelyek kitérésük első huszonnég órájában megdöbbenetnek minket, megráznak, aztán elfelejtjük, már nem érdekelnek bennünket. Azért készül ez az előadás, hogy általa az emlékezést segítsük, és éltsük egy olyan rendszerben, amelynek gépezete teljes mértékben a felejtésre építi az emberi gondolkodást. A hibrid háború a felejtéssel karöltve jár, ezért fontos, hogy mindannyian tudatunkra ébredjünk, és lássuk, mi történik körülöttünk, meddig fajul az ember, mire képes az emberi természet” – mondja Theodórosz Terzopoulos.

Az egyetemes emberi lét önpusztító, végzetes hajlama mára már állandó apokaliptikus jóslattá vált. A napjainkban is döbbenetesen aktuális brechti történet egyes részleteit a rendező nagyító alá helyezve elemzi, reflektálva arra a háborús mechanizmusra, amelybe az emberiség újra és újra belesodródik. A markotányosnő, Kurácsi mama története ilyen értelemben fogódzónak válik ahhoz, hogy a színpadon megtapasztalt események közt tájékozódni tudjunk, és rádöbbenjünk, a 17. és 21. század közt húzódó időbeli határ nem létezik, a történelem megállíthatatlanul ismétli önmagát.

„I address modern humans through modern aesthetics, but in an understandable way. Today we are going through a series of wars again which, in their first twenty-four hours shock us, shake us, and then we forget, no longer care. This production is to help and promote remembrance in a system whose machinery is entirely based on human forgetfulness. Hybrid warfare goes hand in hand with forgetting, which is why it is important that we all wake up and see what is happening around us, how far humankind is prepared to go, what human nature is capable of”, says Theodoros Terzopoulos.

Humans’ fatal, universal proclivity for self-destruction has by now become a constant apocalyptic prophecy. The director scrutinises the details of Brecht’s play, shockingly relevant today, reflecting on the mechanism of war into which humanity is repeatedly drawn. In this sense, the story of the merchant Mother Courage becomes a compass for making sense of the events on stage, a clue to help us realise that there is no temporal boundary between the 17th and 21st centuries, that history is inexorably repeating itself.

Színészek / Actors: Kurácsi Mama / Mother Courage: SZÜCS Nelli • Pap / Priest: SCHNELL Ádám • Szakács / Cook: VARGA József • Halál / Mesélő / Death / Narrator: BORDÁS Roland • Eilif: HERCZEGH Péter • Schweizerkas: KOVÁCS S. József • Yvette: POLYÁK Anita e. h. / student • Katrin: KISS Anna Gizella e. h. / student • továbbá / and: TÓTH László • MÉSZÁROS Martin • MADÁCSI István • SZILÁGYI Ágota • NAGY Mari • a Szent István Egyetem Rippl Rónai Művészeti Karának színész hallgatói / acting students of the Rippl-Rónai Faculty of Arts of Szent István University • Zenekar / Musicians: VITUS Eszter, PIRISI Máté, KURUCZ Levente, KORMÁNYOS Gergő, STANDOVÁR Máttyás, TURBOLY Roland

• Látvány / Set and costume designer: Theodoros TERZOPOULOS • Zene / Composer: Paul DESSAU • A dalbetéteket fordította / Translator of songs: NEMES NAGY Ágnes • Zenei vezető / Music director: VITUS Eszter • Dramaturg / Dramaturge: KOZMA András, SZABÓ Réka

Foto/Photo: © Eöri Szabó Zsolt

Theodórosz Terzopoulosz 1985-ben megalapította az Attisz Színházi Társulatot Delphiben. Rendezői repertoárja felöleli az ókori tragédiákat, az operákat és a legjelentősebb modernkori darabokat, előadásait Görögországban és a világ híres színházaiban játsszák. Rendezései 37 év alatt több mint 2200 előadást értek meg világszerte. 2013 óta évente megrendezi a „Dionüszosz visszatérése – Theodorosz Terzopoulosz módszere” elnevezésű nemzetközi nyári akadémiaját fiatal művészek számára. Módszeréről és az Attisz Színházról több nyelven jelentek meg könyvek, többek között a nevével fémjelzett technikát bemutató Dionüszosz visszatérése című kötet. A Színházi Olimpia Nemzetközi Bizottságának alapítója és elnöke 1995 óta.

**Theodórosz
TERZOPULOSZ**

**Theodoros
TERZOPOULOS**

Theodoros Terzopoulos founded the Attis Theatre Company in Delphi in 1985. He has directed ancient tragedies, opera and the most leading modern plays in Greece and in famous theatres worldwide. Over 37 years he has presented more than 2200 performances worldwide. Since 2013, he has held the annual international summer workshop “The Return of Dionysus – The Method of Theodoros Terzopoulos” for young artists. Books on his acting method and the Attis Theatre, including The Return of Dionysus in which he expounds his method, have been published in many languages. He is the Founder and Chairman of the International Committee of Theatre Olympics (since 1995).

hétfő / Monday – 19.00 / 7 pm.
Gobbi Hilda Színpad / Gobbi Hilda Stage
jegyár / price: 3.000 HUF

1 óra 30 perc szünet nélkül / 1 hour 30 minutes without
intermission • Magyar nyelven angol felirattal / Hungarian
with English subtitle

MAGYARORSZÁG • Nemzeti Színház, Budapest
HUNGARY • National Theatre, Budapest

EURIPIDÉSZ / EURIPIDES

BAKKHÁNSNŐK / THE BACCHAE +16

Rendező • Director: **Theodórosz TERZOPULOSZ /**
Theodoros TERZOPOULOS

▪ Dionüszosz, a bor és mámor istene visszatér Thébába, hogy bosszút álljon Pentheusz királyon, aki nem hajlandó elismerni az ő isteni természetét. Dionüszosz őrgőgő bakkhánsnőkké változtatja a város előkelő asszonyait. A nők végül Kitherón hegyére vonulnak, köztük van Agaué is, a király anyja, aki tébolyultságában saját fiát szaggatja szét. Dionüszosz és Pentheusz konfliktusa az ösztön és a logika konfliktusa: amikor egyik sem képes mértéket tartani, az kegyetlen következményekkel jár az emberre nézve.

A görög Theodórosz Terzopulosz négy évtizedes munkásságát a Bakkhánsnőkkel kezdte, mikor megalapította Attis elnevezésű, újító, kísérletező társulatát, és azóta is az antik görög színház mai megszólaltatásának lehetőségeit kutatja. A Bakkhánsnők budapesti feldolgozásában elhangzanak görög mondatok is, közelebb hozva mindannyiunkhoz Euripidész eredeti, ógörög nyelvét is, és egyben általános érvényűvé téve a történetből kibomló kérdést: Mi is az ember? „Ite vakhe, ite vakhe!” – „Gyerünk, Bakkhánsnők!”, kiáltja a kórus, és az Istenek valóra váltják szemünk előtt mindazt, amiről az ember azt hiszi, sosem fog bekövetkezni.

▪ Dionysus, god of wine and intoxication, returns to Thebes to take revenge on King Pentheus, who refuses to acknowledge his divine nature. Dionysus turns the city's noblewomen into frenzied Bacchae. The women finally march off to Mount Cithaeron, including Agave, the king's mother, who in her madness tears her own son to pieces. The conflict between Dionysus and Pentheus is a battle between instinct and logic: when neither is moderated, there are cruel consequences for humans.

The Greek Theodoros Terzopoulos began his four-decade career with The Bacchae when he founded his innovative, experimental company Attis, and has since been exploring the possibilities of how ancient Greek theatre can be performed today, returning time and again to the starting point, The Budapest adaptation of The Bacchae uses Greek expressions, bringing us all closer to Euripides and making the question that emerges from the story universal: what are humans? "Ite vakhe, ite vakhe!" – "Come on, Bacchae!", cries the chorus, and the gods make what no one expected happen before our eyes.

Színészek / Actors: Dionysus: BORDÁS Roland ▪ Pentheus: HERCZEGH Péter ▪ Agaué: SZÜCS Nelli ▪ Kadmosz, Thébai király / Cadmos, king of Thebes: SCHNELL Ádám ▪ Teiresziasz / Teiressia: SZARVAS József ▪ Első Hírnök (pásztor) / First Messenger (Shepherd): MÉSZÁROS Martin ▪ Második hírnök (testőr) / Second Messenger (bodyguard): VARGA József ▪ Kórus / Choir: a Szent István Egyetem Rippl-Rónai Művészeti Karának színészhallgatói / acting students at the Faculty of Arts of Rippl-Rónai University of Szent István University

▪ Díszlet, jelmez / Set and costume designer: Theodoros TERZOPOULOS ▪ Zene / Composer: Panayiotisz VELIANITISZ ▪ A rendező munkatársa / An employee of the director: Szavvasz SZTRUMPOSZ ▪ Dramaturg / Dramaturge: KOZMA András

Fotók/Photos: © Eöri Szabó Zsolt

Theodórosz TERZOPULOSZ
Életrajz a 15. oldalon.
Theodoros TERZOPOULOS
CV on page 15.

kedd / Tuesday – 19.00 / 7 pm.
Kaszás Attila Terem / Kaszás Attila Stage
jegyár / price: 3.000 HUF

1 óra 40 perc szünet nélkül / 1 hour 40 minutes without
intermission ■ Görög nyelven magyar és angol felirattal /
Greek with Hungarian and English subtitles

GÖRÖGORSZÁG ■ Zero Point Színház, Athén
GREECE ■ Zero Point Theatre, Athens

Anton CSEHOV / Anton CHEKHOV

SIRÁLY / THE SEAGULL

Rendező ■ Director: **Szavvasz SZTROUMPOSZ / Savvas STROUMPOS**

■ A Sirály talányos, nyitott szerkezetű mű. Az alkotóknak le kell ereszkedniük az anyag legsötétebb bugyraiba, hogy rácsodálkozzanak Csehov művének gazdagságára, sokrétű összetettségére. A mélyfúrás azonban önmagában nem elég. Csehov a Sirállyal arra hívja az alkotókat, hogy a szövegben kalandozva felszínre hozzák a benne rejlő nemesfémeket. Mi mászt tehetnénk, mint hogy igent mondunk, elfogadjuk a meghívást.

Csehov művei az átmenetről szólnak. Olyan időkben íródtak, amikor a világ épp összeomlóban volt, és már látszottak az új világ születésének jelei. A megváltás azonban ezúttal is elmarad, az emberi lét bonyolult kérdései továbbra is megválaszolatlanok. Csehovnál a lét és a történelem küzdelmének lehetünk tanúi. Ebben a konfliktusban szabadulnak el az indulatok, torzulnak el a vágyak, siklanak ki az emberi érzelmek, gondolatok. Trepljov saját magának suttogva feltett kérdése – Ki vagyok? Mi vagyok én? – fülsiketítően visszhangzik, mindannyiunkhoz szól. Kicsoda az ember átmenet idején, amikor semmi sem mehet tovább a régi kerékvágásban, nem is stagnálhat, amikor már csak az utópikus távlat felé ugrás vihet előre, csak ezáltal menthető meg az emberben rejlő „emberi”?

■ The Seagull is an enigmatic work of open structure. The creators need to take the risk of descending into the darkest areas of the material and then, remain amazed by the richness, multiple dimensions and complexity of Chekhov's work. Again, however, descending to the core of the material is not enough. In The Seagull, Chekhov invites creators to join him in the textual trajectories and throughout the adventure of mining the precious metals of the material. You can't help but listen and respond positively to this call.

Chekhov's works are works of transition. They are written at times when an entire world is about to collapse and a new world is beginning to show the first sparks of its birth. Again, however, final redemption does not come. The intricate questions about the human condition remain stubbornly unanswered. In Chekhov we see the conflict between existence and history. This conflict deregulates attitudes, perverts desire, and disengages the emotions and thoughts of persons. The question "Who am I? What am I?" that Trepliev addresses to himself as a whisper, sounds deafening and concerns all of us. Who is the human in times of transition, where nothing can continue as it was, nothing can remain stagnant and nothing can proceed without a leap towards a utopian horizon to defend the "humaneness" inside humans?

Színészek / Actors: Pierrot: Anna MARKA-BONISEL ■ Trepljov / Trepliev: Jannis SZANIDASZ / Yannis SANIDAS ■ Nyina / Nina: Elpiniki MARAPIDI ■ Arkagyina / Arkadina: Rosy MONAKI ■ Trigorin: Szavvasz SZTRUMPOSZ / Savvas STROUMPOS

■ Adaptáció / Adaptation: Savvas STROUMPOS ■ Fordító / Translation: David MALTEZE ■ Díszlet, jelmez / Scenography, costumes: Katerina PAPAGEORGIOU ■ Fényterv / Light design: Kostas BETHANIS ■ Hangterv / Sound landscape: Leonidas MARIDAKIS ■ Dramatúrg / Dramaturgy: Maria SIKITANO ■ Jelmez / Costume design: Eleni HASIOTI ■ Díszlet / Construction of the scenography: Apostolos ZERDEVAS

Foto/Photo: © Antonia Kanta

■ Szavvasz Sztrumposz 1979-ben született Athénban. 2002-ben fejezte be tanulmányait a görög Nemzeti Színház drámaiszkolájában. Az Exeteri Egyetem (Egyesült Királyság) Színművészeti Tanszékén mesterfokozatot szerzett. 2003 óta dolgozik az Attis Színházban színészként, illetve, Theodorosz Terzopulosz rendezőasszisztenseként. Fontosabb rendezései a Zero Point Theatre-ben: William Shakespeare: Ahogy tetszik (2010), Franz Kafka: Az átváltozás (2012), Georg Büchner: Woyzeck (2013), Heiner Müller: A küldetés. Egy forradalom emléke (2016), Samuel Beckett: Godot-ra várva (2018), Szophoklész: Antigoné (2019), Csehov: Sirály (2023).

**Szavvasz
SZTROUMPOSZ**

**Savvas
STROUMPOS**

■ Savvas Stroumpos was born in 1979 in Athens. He graduated from the drama school of the National Theatre of Greece (2002). He has an MA from the department of Theatre Practice, University of Exeter, UK. Since 2003 he has collaborated with the Attis Theatre and Theodoros Terzopoulos as an actor and director's assistant. With Zero Point Theatre he has directed, among others: William Shakespeare As You like It (2010), Franz Kafka Metamorphosis (2012), Georg Buchner Woyzeck (2013), Heiner Muller The Mission: A memory of a revolution (2016), Samuel Beckett Waiting for Godot (2018), Sophokles Antigone (2019), Chekhov The Seagull (2023).

szerda / Wednesday – 19.00 / 7 pm.
Nagyszínpad / Main Stage
jegyár / price: 1.800 | 2.100 | 3.000 | 3.800 HUF

1 óra 30 perc szünet nélkül / 1 hour 30 minutes without intermission ■ Olasz nyelven magyar és angol felirattal / Italian with Hungarian and English subtitles

OLASZORSZÁG ■ Emilia Romagna Teatro ERT / Teatro Nazionale, Fondazione Teatro di Napoli - Teatro Bellini az Attis Theatre Company-val együttműködésben
ITALY ■ Emilia Romagna Teatro ERT / Teatro Nazionale, Fondazione Teatro di Napoli - Teatro Bellini in collaboration with Attis Theatre Company

Samuel BECKETT

GODOT-RA VÁRVA / WAITING FOR GODOT

Rendező ■ Director: **Theodórosz TERZOPULOSZ /**
Theodoros TERZOPOULOS

■ A Godot-ra várva „a világ romjain” játszódik, egy hozzánk többé-kevésbé közeli jövőben, amelyben begyógyulatlan minden jelenlegi és múltbeli seb. Az emberi létnek e határán melyek a lehetséges minimum-feltételei az élhető, emberhez méltó élet újraindításának? A Godot-ra várva két lehetséges választ kínál. Az első: kommunikáljunk és együtt éljünk az előttünk álló Másikkal, minden akadály ellenére. A második: kommunikáljunk a bennünk lévő Másikkal, az elfojtott vágyak és félelmek, az elfelejtett érzékek és ösztönök e kifürkészhetetlen, sötét területével, az állati és az isteni régiójával, ahol megszülethet az örület, az álom, a láz- és a rémálom.

Az utat próbáljuk megtenni a bennünk lévő és a kinti Másik felé, szembenézve magunkkal, illetve eltávolodva magunktól. Ezen az úton igyekszünk járni nap mint nap. Mire várva? A halál béklyóitól való szabadulásra? A találkozásra az Emberivel, arra várva, hogy ember többé ne alázzon meg embert? A Semmire vagy a Várakozásra, ahogy gúnyosan Beckett mondja?

De elképzelhetjük-e az emancipált embert anélkül, hogy lebontanánk falainkat, amelyek elválasztják a „belső” a „külsőt”?

■ Waiting for Godot is set on “the ruins of the world”, in a future more or less close to us, where all the present and the past wounds are kept open. At this borderline of human existence, what are the minimum possible conditions for restarting life, a life that is worth living? There are two possible answers. The first is the effort to communicate and coexist with the Other, the one who is before us, despite of any obstacles. The second is the effort to communicate with the Other inside us, this inscrutable and dark area of repressed desires and fears, forgotten senses and instincts, the region of the animal and the divine, where madness and dream, delirium and nightmare are born.

This is the journey we try to make: towards the Other inside us and towards the Other outside, opposite, away from us. This is the journey we try to do every day. Waiting for what? The Redemption of life from the shackles of death? The meeting with the Human, the end of every humiliation of human by human? The Nothing or the Waiting, as Beckett derisively says?

But is there another way to envisage the emancipated human, without breaking down the walls that separate the “inside” from the “outside”?

Színészek / Actors: Estragon: Enzo VETRANO ■ Vladimir: Stefano RANDISI ■ Pozzo: Paolo MUSIO ■ Lucky: Giulio Germano CERVI ■ Fiú / The Boy: Rocco ANCAROLA

■ Copyright: Editions de Minuit ■ olaszra fordítás / Italian translation: Carlo FRUTTERO ■ Rendezés, díszlet, light design, jelmez / Direction, set, lights and costumes: Theodórosz TERZOPULOSZ ■ Eredeti zene / Original music by: Panayiotis VELIANITIS ■ Dramaturgiai tanácsadó, rendezőasszisztens / Dramaturgical advice and assistant director: Michalis TRAITIS ■ Színésztréning – Terzopulosz-módszer / Acting training – Terzopoulos Method: Giulio Germano CERVI

Fotó/Photo: © Johanna Weber

**Theodórosz
TERZOPULOSZ**
Életrajz a 15. oldalon.
**Theodoros
TERZOPOULOS**
CV on page 15.

csütörtök / Thursday – 19.00 / 7 pm.
Nagyszínpad / Main Stage
jegyár / price: 1.800 | 2.100 | 3.000 | 3.800 HUF
2 óra 30 perc egy szünettel / 2 hours 30 minutes with
1 intermission ■ Héber nyelven magyar és angol felirattal /
Hebrew with Hungarian and English subtitles

IZRAEL ■ Gesher Színház, Tel-Aviv
ISRAEL ■ Gesher Theatre, Tel-Aviv

Lev TOLSZTOJ / Lev TOLSTOY

ANNA KARENINA

Rendező ■ Director: **Rimas TUMINAS**

■ „Hová tűnik a fájdalom, ha a test felépül? Lehet, hogy a boldogság csupán a félelem és a szenvedés hiánya?” – tesszük föl magunknak Tolsztoj kérdéseit az Anna Karenina olvasásakor. Prédikálás, kioktatás, bizonygatás helyett a látszólag sötét, súlyos, komor dolgokra fényt derítve szólítom fel a közönséget valamiféle igazságkeresésre. Kitartóan kell válogatnunk a szavak meddőhányóiból, hogy felmutassuk a drágaköveket: a szeretet, a jóság, az isteni gondviselés, a minden korban egyetemesen fontos értékek csillogását. Világszerte olvasták ezt a regényt, és arra jutottak az olvasók, hogy tragikus az orosz irodalom: az ottani nők vonat alá vetik magukat, boldog családapák öngyilkosságot fontolgatnak, fiatal katonatisztek golyót akarnak röptíteni a fejükbe. Ha így olvassuk, bizony, reménytelen történet. Ám ha felütjük a regény záró mondatát, ezt találjuk benne: „életem... percei nemcsak, hogy nem értelmetlenek, mint azelőtt voltak, de kétségtelen, értelmük van: a jó, amelyet elég erőm lesz beléoltani”! Nem a feltétlen és határtalan boldogság zárszava ez, de talán reményt keltő.

■ “Where does the pain go when the body recovers? Is it possible that happiness is only the absence of fear and suffering?” we ask ourselves Tolstoy’s questions while reading the novel Anna Karenina. Instead of preaching, proving, insisting, I cast a ray of light on what seems dark, difficult and gloomy and invite the audience on a kind of quest for the truth. We have to select a lot, from piles of verbal ore – the most precious things about love, kindness, divine providence, the things that are important to everyone at all times. The whole world has read this novel and decided that Russian literature is tragic: women there throw themselves under a train, happy fathers of families think about suicide, young officers try to shoot themselves. If you read it that way, yes, a hopeless story. And if you open the novel’s finale, its closing words, “every minute of life is not only not meaningless as it was before, but has an unquestionable sense of the good I have the power to put into it!” It is not a finale of unconditional and limitless happiness, but it is better, maybe.

Színészek / Actors: Anna Karenina: Efrat BEN-TZUR ■ Alekszej Karenin / Aleksei Karenin: Gil FRANK / Israel (Sasha) DEMIDOV ■ Alekszej Vronszkij / Aleksei Vronsky: Avi AZOULAY ■ Sztjiva / Stiva brother: Alon FRIEDMAN ■ Dolly / Dolly: Karin SERUYA ■ Kitty / Kitty: Roni EINAV ■ Levin: Miki LEON ■ Szergej / Sergey: Yuval YANAI / Doron TAVORI ■ Wanderer: Nikita GOLDMAN

■ Színpadi adaptáció / Stage adaptation: Rimas TUMINAS, Maria PETERS ■ Héberre fordította / Translated to Hebrew by: Roy CHEN ■ Színpadkép, díszlet / Set designer: Adomas JACOVSKIS ■ Jelmez / Costume: Olga FILATOVA ■ Zene / Music: Giedrius PUSKUNIGIS ■ Fény / Light: Alexander SIKIRIN ■ Hang / Sound: Michael VAISBURD ■ Dramaturg / Dramaturge: Katya SASSONSKY ■ Koreográfia / Choreography: Anželika CHOLINA

Koprodukciós partner / Coproduction with: Les Gemeaux, Sceaux, Franciaország / France

Fotó / Photo: © Alexander Khanin

■ Litván rendező, a kortárs litván és orosz színházi élet egyik legjelentősebb alkotója volt. 1978-ban diplomázott a moszkvai Állami Színházművészeti Főiskola rendező szakán. 1979 és 1990 között a Litván Nemzeti Színház rendezője, 1994-től 1999-ig főrendezője. 1990-ben megalapítja a Vilnusi Kis Színházat. 2007-től a moszkvai Vahtangov Színház művészeti vezetője. Számos díja és kitüntetése közül a legfontosabbak: Litvánia Nemzeti díja, az Orosz Föderáció Állami díja, Arany Maszk-díj, Sztanyiszlavszkij-díj, Kristály Turandot-díj, Sirály-díj. Az orosz-ukrán háború miatt Litvániát és Oroszországot is el kellett hagynia, Izraelben dolgozott haláláig.

**Rimas
TUMINAS**

■ He was a Lithuanian director and one of the most influential figures in Lithuanian and Russian theatre life. In 1978, he graduated from the Russian Academy of Theatre Arts. He was the director (1979-1990) of the Lithuanian National Theatre and he served as its main director (1994-1999). In 1990, he founded the Little Theatre of Vilnius. In 2007, he became artistic director of the Vakhtangov Theatre in Moscow. His awards: the National Prize of Lithuania, the State Prize of the Russian Federation, the Golden Mask, the Stanislavsky Award, the Crystal Turandot Award, and the Seagull Award. The Russian-Ukrainian war forced him to leave both Lithuania and Russia, he worked in Israel until his death.

péntek / Friday – 17.00 / 5 pm.
Kaszás Attila Terem / Kaszás Attila Stage
jegyár / price: 3.000 HUF

57 perc szünet nélkül / 57 minutes without intermission ▪
Szöveg nélkül / Non-verbal

GEORGIA ▪ Shota Rustaveli Állami Színház- és Film-
művészeti Egyetem, Tbiliszi

GEORGIA ▪ Shota Rustaveli Theatre and Film Art –
State University, Tbilisi

AIA / AIA

Az aranygyapjú mítosza alapján

/ Based on myth of the Golden Fleece

Rendező ▪ Director: **Tata TAVDISHVILI, Tato GELIASHVILI**

▪ Az AIA előadás ősi mítoszokon és balladákon, azaz kiterjedt ezoterikus, rejtett tudáson alapul. A kolkhiai világ sokszínűségének köszönhetően a korabeli események érdekfeszítő, metaforikus testbeszédre fordíthatók le.

A darab a fantasy műfajával kísérletezve a természet erejének jelentőségére mutat rá, ahol Médeia az információ közvetítője, és egyben természetfeletti tulajdonságok hordozója. Az előadás célja, hogy a társadalmat ráébressze a természet személyiség- és képességalkító hatására, és hogy emlékeztessen, honnan származunk. Az előadás szereplői az ebben a mítoszban rejlő energiát és erőt keresik és alakítják át a test genetikai kódjának megfelelőjévé. A korabeli világ a mai sajátos nézőpontunkból jelenik meg a színpadon, a jelen állapotunkhoz vezető valós illetve elképzelt tényekkel.

Az előadás díjai, elismerései: A legjobb színészi alakítás díja (WTEA Peking, Kína; Guilin, Kína.)

▪ AIA – is built on archaic myths and ballads, which are based on great esoteric and hidden knowledge. The Colchian world, with its diversity, allows the events of that time to be interestingly and metaphorically translated into body language at the expense of energy-information conduction.

The play is a fantasy experiment about the importance of the power of nature, in which Medea became the mediator of information and was granted supernatural powers. The goals are for society to feel the influence of nature on the formation of our personality and abilities, and to remind ourselves of where we come from. The characters of the performance join forces to seek and translate the energy and power of this myth into the equivalent of the genetic code in the body. The world of that time is seen from our perspective, with its peculiarities and with the real or fictional facts that brought us to the present day.

Awards and prizes of the performance: Best Acting Award, Best Outstanding acting (WTEA Beijing, China; Guilin, China)

Színészek / Actors: Mari ENGURELI ▪ Nino NOZADZE ▪ Guga KATSARAVA ▪ Tekla SULAKVELIDZE ▪ Tornike KAKULIA ▪ Nikoloz GOGIDZE ▪ Mariam AVALIANI ▪ Liza NIKVASHVILI

▪ Díszlet, jelmez, koreográfia, dramaturgia / Director, stage designer, costume designer, choreographer, dramaturge: Tata TAVDISHVILI, Tato GELIASHVILI ▪ Zene / Composer: Michél ZAQAIDZE

Fotó/Photo: © Nutsa Kobadze

▪ Tavdishvili: rendező, egyetemi tanár, színésznő. Színézmesterséget és színpadi mozgást tanít a georgiai Állami Sota Rusztaveli Színház és Filmművészeti Egyetemen, emellett világszerte műhelyfoglalkozásokat: Rose Bruford College (London), Színművészeti Stúdió (Tel Aviv), Nemzeti Táncművészeti Akadémia (Róma), Központi Dráma Akadémia (Peking). Geliashvili: rendező, jelmez- és díszlettervező, koreográfus, színész. A marneuli Művelődési Központ művészeti vezetője. Tata és Tato több mint nyolc éve közösen alkotják előadásaikat.

Tata
TAVDISHVILI

Tato
GELIASHVILI

▪ Tavdishvili: Director, lecturer, actress. She is a lecturer in acting and stage movement at Shota Rustaveli Theatre and Film Georgia State University and also conducts workshops at various theatre universities around the world, such as Rose Bruford College, (London), Theatre Arts Studio (Tel Aviv), National Academy of Dance (Rome) and Central Academy of Drama (Beijing). Geliashvili: Director, costume and set designer, choreographer and actor. He is the artistic director of Marneuli Cultural Centre. Tata and Tato have been artistic partners for more than 8 years, they create their productions together.

péntek / Friday – 19.00 / 7 pm.
Gobbi Hilda Színpad / Gobbi Hilda Stage
jegyár / price: 3.000 HUF
2 óra 30 perc egy szünettel / 2 hours 30 minutes with
1 intermission ▪ Grúz nyelven magyar és angol felirattal /
Georgian with Hungarian and English subtitles

GEORGIA ▪ Tbiliszi Színházi Központ & Liberty
Színház, Tbiliszi / GEORGIA ▪ Tbilisi Theatrical Centre
& Liberty Theatre, Tbilisi

Horace McCOY regénye alapján / Based on the novel of Horace McCOY

A LOVAKAT LELÖVIK, UGYE? / THEY SHOOT HORSES, DON'T THEY? ⁺¹⁶

Rendező ▪ Director: **Avtandil VARSZIMASVILI /**
Avtandil VARSIMASHVILI

▪ Maratoni táncversenyt hirdetnek, kifulladásig: az utolsó talpon
maradó páros nyer. A maratont a tévé is közvetíti. Kíméletlen
küzdelem kezdődik. A versengés során nem csak a résztvevők
kimerült teste, hanem eltorzult lelke is élénk táru. A maraton: mai
életünk arca. Ez a maraton mindannyiunkat megráz és padlóra küld.
A véletlenül egymásra találó Robert és Gloria hétköznapi története
felemelő, felzaklató és tragikus. Horace McCoy (1897–1955) amerikai
író regényéből Sydney Pollack rendezett kilenc Oscar-díjra jelölt
filmet Jane Fonda és Michael Sarrazin főszereplésével. Az előadás az
év legjobb darabja, az év legjobb rendezése (Avtandil Varsimasvili),
az év legjobb művésze (Sota Bagasvili), az év legjobb jelmeztervezése
(Teo Kuhianidze), valamint az év legjobb koreográfiája (Mariam
Aleksidze) kategóriában is díjat kapott.

Az előadás rendezője, Avtandil Varsimasvili a Nemzeti Színházban
olyan nagysikerű előadásokat vitt színre az utóbbi években, mint
A kaukázusi krétakőr és A revizor. Saját tbiliszi társulatával pedig
az 2023-as magyarországi Színház Olimpia programjában szerepelt
Shakespeare-előadásaival nagy közönségsikert aratva.

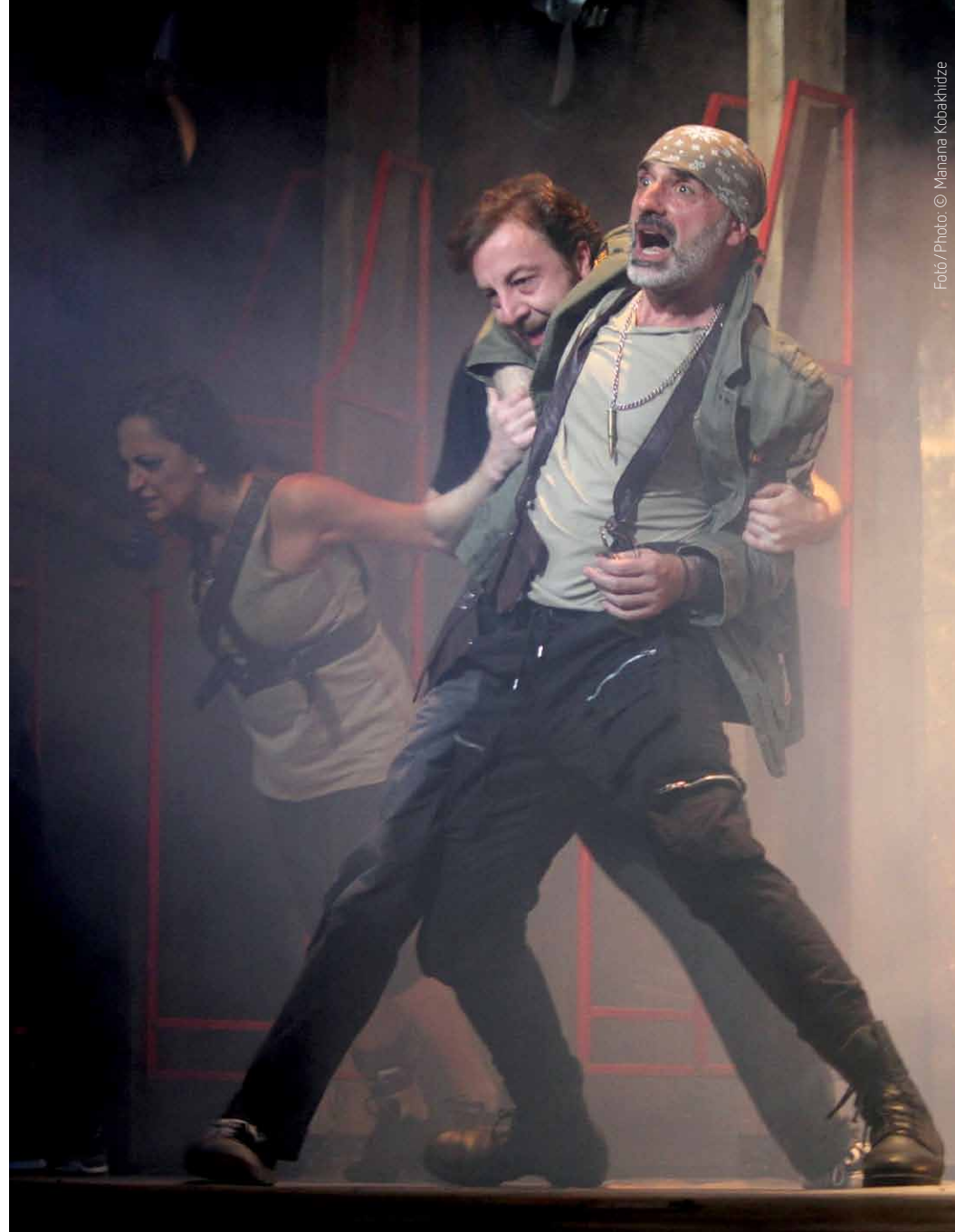
▪ A dance marathon is announced, the last couple standing wins.
This marathon is covered by TV channels. The fight is merciless.
At this marathon, not only the exhausted body of the participants
can be seen, but also their mutilated souls too. Marathon – as the
face of our present life. A marathon that shakes us all and destroys
us. The everyday story of Robert and Gloria, brought together by
chance, is uplifting, upsetting and tragic. The film based on American
writer Horace McCoy's (1897-1955) novel, directed by Sydney Pollack
and starring Jane Fonda and Michael Sarrazin, had nine Oscar
nominations.

The production also won awards for Best Play of the Year, Best
Direction of the Year (Avtandil Varsimasvili), Best Artist of the Year
(Sota Bagashvili), Best Costume Design of the Year (Teo Kuhianidze)
and Best Choreography of the Year (Mariam Alekseidze).

The director of the production, Avtandil Varsimashvili, has staged
such highly successful productions at the National Theatre in recent
years as The Caucasian Chalk Circle and The Government Inspector.
With his own Tbilisi company, he also performed Shakespeare's plays
to great acclaim at the 2023 Theatre Olympics in Hungary.

Színészek / Actors: Dzsba KILADZE / Jaba KILADZE ▪ Szalome
CSULUKADZE / Salome CHULUKHADZE ▪ Mamuka MUMLADZE /
Mamuka MUMLADZE ▪ Szofio LOMDZSARIA / Sophio LOMJARIA
▪ Leri GURGENIDZE / Leri GURGENIDZE ▪ Keta LORTKIPANIDZE
/ Keta LORTKIPANIDZE ▪ Giorgi DZSIKIA / Giorgi JIKIA ▪ Mariam
NADIRADZE / Mariam NADIRADZE ▪ Kaha MIKIASVILI / Kakha
MIKIASHVILI ▪ Tinatin KORDADZE / Tinatin KORDADZE

▪ Díszlet / Stage designer: Shota BAGALISHVILI ▪ Jelmez / Costume
designer: Teo KUKHIANIDZE ▪ Koreográfus / Choreographer: Mariam
ALEKSIDZE ▪ Zeneszerző / Composer: Koka TSKITISHVILI ▪ Dramatúrg
/ Dramaturge: Avtandil VARSIMASHVILI

Fotó/Photo: © Manana Kobakhidze

▪ Avtandil Varsimasvili az egyik leghíresebb
grúz rendező, az állami Gribojedov Akadémiai
Színház és a Liberty Theatre művészeti
igazgatója. Elnyerte a Grúz Állami Nemzeti
Díjat, a Kote Marjanisvili Állami Színházi
Nívódíjat, a Mikheil Tumanisviliről elnevezett
díjat; a Zolotoj Vityaz fesztivál győztese,
az ukrainai Lvivben megrendezett Arany
Oroszlán Fesztivál Nagydíjának nyertese. Grúz
Becsületrenddel tüntették ki. A Nemzetközi
Színházi Intézet (ITI) grúz nemzeti irodájának
elnöke. A Tbiliszi Színház és Filmművészeti
Egyetem professzora, mesterkurzusokat
tart rendezőknek Georgiában és más
országokban. Georgián kívül Olaszországban,
Németországban, Oroszországban,
Ukrajnában, Finnországban, Észtországban
és Magyarországon is dolgozott.

**Avtandil
VARSZIMASVILI**

**Avtandil
VARSIMASHVILI**

▪ Georgian director Avtandil Varsimashvili is
one of Georgia's most famous directors. He
is Artistic Director of the State Academic
Griboedov Theatre and "Liberty Theatre".
He has received the Georgian State National
Award, the Kote Marjanishvili Theatre
Excellence Award, the Mikheil Tumanishvili
Award. He won the Grand Prix of "Zolotoi
Vityaz" Festival and of Golden Lion Festival,
Lviv, Ukraine. He has received Georgia's
"Order of Honour". He is President of the
Georgian national office of the International
Theatre Institute (ITI). He is Professor at the
"Tbilisi Theatre and Film University", teaching
directors' master classes in and outside
Georgia. Beside Georgia he worked in Italy,
Germany, Russia, Ukraine, Finland, Estonia
and Hungary.

szombat / Saturday – 14.00 / 2 pm.

Nagyszínpad (színpadi nézőtér) / Main Stage (stage auditorium)
jegyár / price: 3.000 HUF8 óra szünet nélkül / 8 hours without intermission ▪ Angol
nyelven, rövid olasz, német, horvát, gael és francia betétekkel,
angol és magyar felirattal / English with sections of Italian,
German, Croatian, Gaelic and French with English and
Hungarian subtitles

BELGIUM ▪ Troubleyn Laboratorium, Antwerpen

BELGIUM ▪ Troubleyn Laboratorium, Antverp

MÍTIKASZ CSÚCS – Az Olümposz tetején / PEAK MYTIKAS – On the top of Mount Olympus

+18

Rendező ▪ Director: Jan FABRE

▪ Az Olümposz legmagasabb csúcsát Mítikasznak hívják. A görög szó jelentése: orr. Mivel ezen a hegyen élnek az istenek, az Orr valamennyi isten orra. Örömmel szívják be az alant, a völgyben lakóktól feléjük áradó illatokat. Az emberek gyógynövényeket, állatokat és más embereket áldoznak. Fegyvert kovácsolnak és háborúznak. A háborúnak, halálnak szaga van, a szerelemnek illata. Az istenek élvezik a világ illatát. Házigazdánk az elbűvölő gender-fluid isten: Dionüszosz. Ünnepel mindent, ami emberi: a szeretetet, békét, egységet, tiszteletet, de ezek ellenkezőjét is: a gyűlölködést, széthúzást, megvetést. Ebben az előadásban megvalósulhat a gyönyörű álom, a gonoszságra készítő gyász, a boldog szerelem, a borzalmas fájdalom. Rég halott hősök jelennek meg és kelnek életre. Például Oidipusz, aki végzete elől menekülve rohant vesztébe, önnön szemét kivájva. De vajon tényleg vak? És lánya, Antigoné, a történelem első anarchistája, hogyan látja világunkat? Prométheusz is feltűnik: az ember, aki fel akarta szabadítani az emberiséget, s ezért szörnyű árat fizetett. Mit üzennek nekünk sok évszázad gyötrelmei után?

A Mítikasz-csúcs (Az Olümposz tetején) színpompás, illatos előadás, sírszéli mulatozás, a szépség és szenvedély ünnepe, miközben a világ a vesztébe rohan. Rituális játék is egyben: arra készítet, hogy belegondoljunk a jövőnkbe.

▪ The highest peak of Mount Olympus is called Mytikas. A Greek word for Nose. As the gods live on that mountain, the Nose is the nose of all the gods. They enjoy the smells that come from the humans, who live in the valley, on the earth. The humans sacrifice herbs, animals and other humans. They forge weapons and make war. War smells, death smells, love smells. The gods enjoy the fragrance of the world. Our host is the lovely gender-fluid god: Dionysus. He celebrates all things human: love, peace, unity and respect, but the opposite as well: hatred, struggle, disharmony and contempt. In this spectacle, everything is possible: the fulfillment of enchanting dreams and vicious grief, of cheerful love and horrible pain. Old, dead heroes appear and revive their lives. Oedipus, for example, the tragic king who tried to escape from his fate and on the contrary embraced it, he who poked out his eyes. But is he really blind? And his daughter, Antigone, the first anarchist in history, how does she look at our world? Prometheus, the man who wanted to liberate mankind and paid a terrible price for it. What is his message to us, after all those centuries of torments?

Peak Mytikas (On the top of Mount Olympus) is a spectacle full of color and fragrances, full of death and desire, a feast on the edge of the grave, a celebration of beauty and passion, while the world is heading to its end. But at the same time, it is a ritual game, that forces us to think about the future.

Színészek / Actors: Alma AUER ▪ Annabelle CHAMBON ▪ Anny CZUPPER ▪ Cédric CHARRON ▪ Conor DOHERTY ▪ Gustav KOENIGS ▪ Irene URČIČOLI ▪ Ivana JOZIC ▪ Matteo FRANCO ▪ Pietro QUADRINO ▪ Stella HÖTTLER

▪ Szöveg / Text: Johan de BOOSE ▪ Zene / Music: Alma AUER ▪ Dramaturg / Dramaturgy: Miet MARTENS ▪ Világítás- és technikai design / Lighting- and Technical Design: Wout JANSSENS ▪ Koreográfia / Choreography: Jan FABRE & Ivana JOZIC ▪ Vendégdramaturg / Guest dramaturgy: Sylvia SOLAKIDI ▪ Jelmez / Costume design: Kasia MIELCZAREK

Fotó/Photo: © Silvia Varrani

▪ Az 1959-ben Antwerpenben született Fabre színházi rendező, író és képzőművész. A belga Iparművészeti Intézetben és a Királyi Képzőművészeti Akadémián végezte tanulmányait. Hazájában és külföldön egyaránt nemzedékének egyik legújítóbb, legsokoldalúbb művészeként tekintik. Szakított a kortárs színházi konvenciókkal. Színpadi szövegei különleges miniatúra-csokrok, írásmódja rendkívül nyitott, színházfelfogását gazdag formanyelv jellemzi, dialógusait egyéb elemek – tánc, zene, opera, performansz, improvizáció – egészítik ki. A Troubleyn/Laboratorium Fabre saját társulata.

Jan
FABRE

▪ Jan Fabre, born in Antwerp in 1959, is a theatre director, author and visual artist; a graduate of Belgium's Municipal Institute of Decorative Arts and Royal Academy of Fine Arts. He is well known both at home and abroad as one of the most innovative and versatile artists of his generation. He has broken with contemporary theatre conventions. His stage texts have a very open writing style, form an exceptional collection of miniatures, and reflect his concept of theatre as a rich form of art in which dialogue functions alongside other elements such as dance, music, opera, performance and improvisation. Troubleyn/Laboratorium is Fabre's own company.

vasárnap / Sunday – 16.00 és 20.00 / 4 and 8 pm.
Gobbi Hilda Színpad / Gobbi Hilda Stage
jegyár / price: 3.000 HUF

1 óra 30 perc szünet nélkül / 1 hour 30 minutes without
intermission ■ Fizikai színházi előadás (szöveg nélkül) /
Physical Theatre Performance (Non-verbal)

GEORGIA ■ Shota Rustaveli Állami Színház- és Film-
művészeti Egyetem, HOI Társulat, Tbiliszi
GEORGIA ■ Shota Rustaveli Theatre and Film Art –
State University, HOI Company, Tbilisi

MADÁCH Imre / Imre MADÁCH

AZ EMBER TRAGÉDIÁJA – AZ EMBER BUKÁSA /

THE TRAGEDY OF MAN – FALL OF MAN

Rendező ■ Director: **Tata TAVDISHVILI, Tato GELIASHVILI**

■ A tbiliszi Színház és Filmművészeti Állami Egyetem immár másodszor jön Budapestre Madách remekművével. Az ember tragédiája Ūr színét a Madách Projekt 2023 alkalmával mutatták be a Színházi Olimpián. A projekt tapasztalataiból inspirálódva az intézmény úgy döntött, a teljes művet színre viszi, ezúttal egy egész estés fizikai színházi produkció formájában.

„Az ember tragédiája /Az ember bukása...” az élet lényegét keresi, a szereplők, minden akadály ellenére cselekedeteik által az élet, a remény és a küzdelem fő céljait próbálják megérteni. Ennek része a kísértés is, mint az ember önmegismerésének egy módja. A mozgás eszközeinek segítségével elbeszélt cselekmény az örökös küzdelem motivációi és az emberi ösztönök közötti „nagy utazást” mutatja be.

A szereplők minden nehézség ellenére megpróbálják a küzdelem és a remény lényegét megérteni, miközben az emberi mélységek utópisztikus rétegeibe merülnek le, a konkrét helyzeteket általánossá nagyítják, a felvetett kérdések segítségével pedig a nézők empátiáját

váltják ki. A képzelet segítségével létrejövő absztrakció az emberi élet fő irányvonalait rajzolja ki egy utalásokból álló hálót alkotva, a maga módján keresve a lét rejtélyeinek megfejtését.

■ Georgia's State University of Theatre and Film comes to Budapest for the second time to present Madách's masterpiece. The Tragedy of Man Outer Space Scene was produced as part of Madách Project 2023 at the Theatre Olympics. Inspired by the Project experience, the institution decided to stage the complete work, this time in the form of a full-length physical theatre production.

The Tragedy of Man / Fall of Man searches for the essence of life; the characters, through their actions and despite all obstacles, try to understand the main purpose of life, hope and struggle. Temptation is part of this quest, as a path to self-discovery. The plot, narrated through movement, presents the "great journey" between the motives of eternal struggle and human instincts.

The characters, despite all the hardships, endeavour to comprehend the essence of struggle and hope, while fathoming utopian layers of human depths, making specific situations general, and asking questions that evoke empathy in the audience. This abstraction of the imagination traces the main guidelines of human life and creates a web of allusions, trying to solve the puzzle of being human in its own way.

Színészek / Actors: Mari ENGURELI ■ Nino NOZADZE ■ Mariam AVALIANI ■ Liza NIKVASHVILI ■ Mariam KIPIANI ■ Michél ZAQAIDZE, Anuki BUBUTEISHVILI ■ Nino KHOSITASHVILI ■ Shoti KIRIA ■ Demetre CHOKHELI ■ Ani TALAKVADZE ■ Kote LIPARTELIANI ■ Tudebi GODWIN ■ Nikoloz GOGIDZEC

■ Koreográfus, díszlet- és jelmeztervező / Director, choreographer, stage designer, costume designer: Tata TAVDISHVILI, Tato GELIASHVILI
■ Zene / Composer: Michél ZAQAIDZE

Fotók/Photos: © Eöri Szabó Zsolt

**Tata
TAVDISHVILI**

**Tato
GELIASHVILI**

Életrajz a 25. oldalon .■ CV on page 25.

14

április
Ápril

vasárnap / Sunday – 19.00 / 7 pm.
Nagyszínpad / Main Stage
jegyár / price: 1.800 | 2.100 | 3.000 | 3.800 HUF

2 óra 30 perc egy szünettel / 2 hours 30 minutes with 1 intermission • Magyar nyelven angol felirattal / Hungarian with English subtitle

MAGYARORSZÁG • Nemzeti Színház, Budapest
HUNGARY • National Theatre, Budapest

Mihail BULGAKOV

A MESTER ÉS MARGARITA / THE MASTER AND MARGARITA

+16

Rendező • Director: Aleksandar POPOVSKI

■ Ivan Nykolajevics „Hontalant”, a költőt, alsóneműben és fészülettel a nyakában beviszik egy moszkvai elmeegógyintézetbe. Teljesen összezavarodva magyarázza az orvosnak, hogy találkozott az ördöggel, akinek köze van egy irodalmár lefejezéséhez – persze senki sem hisz neki. Ivant a cellájában, titokban felkeresi a rejtélyes Mester, aki ugyancsak páciens, és aki ismeri Poncius Pilátus történetét... Az elmeegógyintézetben kívül az ördög, Woland és társai garázdálkodnak Moszkva utcáin, a színházban elegáns ruhákat osztanak, és pénz hullik az égből – a ruhák eltűnnek, és mindenki meztelenül bolyong a városban, a pénznek szintén nyoma vész... Megjelenik a Mester szerelme is, aki alkut köt Wolanddal... Elmesélhetetlenül gazdag, sokrétű, szövevényes, titokzatos, magával ragadóan varázslatos Mihail Bulgakov regénye, A Mester és Margarita.

– A moszkvai-bulgakovi világból a rendszer nyomasztó voltának a megmutatása a fontos számunkra. Az előadást megszabadítottuk a regény „kommunista” vonalától. Ma a liberális kapitalizmus rendszerében olyan világban élünk, amelyben sok a félelem, a frusztráció. A nézők fel fogják ismerni a rendszert, és benne önmagukat – mondja Aleksandar Popovski rendező.

A regényt olvasva könnyedén váltunk idősíkot, helyszínt, gond nélkül repülünk képzeletünkben Margaritával Moszkva felett Woland

kísérteties báljára. Ez a szabad átvjárás időn és téren, a váltások a valóság és az irreális között a színpadon is megvalósulnak. Hogy miként? Azt látni kell!

■ The poet Ivan Nikolaevich “Homeless” is taken to a Moscow mental hospital in his underwear, wearing a crucifix around his neck. Utterly confused, he explains to the doctor how he met Satan who is involved in the beheading of a literary man – no one believes him, of course. While in his cell, Ivan receives a secret visit from the mysterious Master, a fellow-patient who knows the story of Pontius Pilate... Outside the asylum, Woland the Devil and his associates wreak havoc in the streets of Moscow; elegant clothes are given away in the theatre and money falls from the sky – the clothes then disappear so people roam the city naked; the money evaporates, too... The Master’s lover also shows up to make a deal with Woland... Mikhail Bulgakov’s novel The Master and Margarita is uniquely complex, intricate, mysterious, and captivatingly magical.

– We wanted to use this Moscow-Bulgakovian world to present the oppressive nature of the system. We rid the performance of the novel’s “communist” line. Today’s liberal capitalist system, the world in which we live, is filled with fear and frustration. Spectators will recognize the system and themselves in it – says director Aleksandar Popovski.

Reading the novel, we shift in time and switch locations with ease, flying with Margarita over Moscow to Woland’s eerie ball. The free shifts through time and space and the switches between real and unreal are also implemented on stage. How? You must see for yourself!

Színészek / Actors: A Mester / The Master: TRILL Zsolt TRILL ■ Margarita: KATONA Kinga ■ Woland: BORDÁS Roland ■ Korovjov / Korovyev: KOVÁCS S. József ■ Azazello: RÁCZ József ■ Behemót / Behemoth: SZÉP Domán ■ Hella: BARTA Ágnes ■ Berlioz, Rimsky: KRISTÁN Attila ■ Ivan: MÉSZÁROS Martin ■ Stravinski, Kajafás / Stravinsky, Caiaphas: SCHNELL Ádám ■ Jesua / Yeshua: BERETTYÁN Sándor ■ Pilátus / Pilate: RÁTÓTI Zoltán, ■ Sztjopa / Stope: SZARVAS József ■ Varenuha, Rjuhnin / Varenuha: TÓTH László ■ Közreműködik / In other roles: BADICS Luca, BARNA Lili, JAMBROVICS Viktória, VIRGA Tímea, TÓTH Nikolett, MATÓ János, SZÉKHELYI Dániel, SZIGETI Bálint, VRABECZ Botond

Foto/Photo: © Eöri Szabó Zsolt

■ 1969-ben született Szkopjében, és itt szerzett diplomát színház- és filmrendezőként. Dolgozott független színházi csoportokkal és az egykori Jugoszlávia tagköztársaságainak számos jelentős színházában, elsősorban Szlovéniában, valamint Ausztriában, Törökországban, Svédországban, Dániában, Angliában, Németországban. Magyar társulatokkal is hozott létre előadásokat: Újvidéken (Szerbia), az utóbbi években a budapesti Nemzeti Színházban is rendez (A Mester és Margarita, Don Juan). A 2018/2019-es évadtól a Maribori Szlovén Nemzeti Színház művészeti vezetője. 2023-tól a budapesti Színház- és Filmművészeti Egyetemen rendezést oktat.

Aleksandar
POPOVSKI

■ Born in 1969 in Skopje, he graduated as a theatre and film director. He has worked with independent theatre companies and in many of the major theatres of the former Yugoslav republics, mainly Slovenia, as well as in Austria, Turkey, Sweden, Denmark, the United Kingdom and Germany. He has created productions with Hungarian companies, too: in Novi Sad (Serbia) and in recent years, at the National Theatre in Budapest (The Master and Margarita, Don Juan). From the season of 2018/2019, he has been artistic director of the Slovenian National Theatre in Maribor. Since 2023, he has been teaching directing at the University of Theatre and Film in Budapest.

■ A szöveget Szöllősy Klára fordítása alapján gondozta: Verebes Ernő / Based on the translation of Klára Szöllősy, text: Ernő Verebes ■ Diszlet / Stage design: Numen/For Use + Ivana JONKE ■ Jelmez / Costume design: Jelena PROKOVIC ■ Színpadi adaptáció / Stage adaptation ■ Nejc GAZVODA ■ Zeneszerző, dramaturg / Composer, dramaturge: VEREBES Ernő ■ Színpadi mozgás / Motion tutor: HOFFMANN Luca

kedd / Tuesday – 19.00 / 7 pm.
Nagyszínpad / Main Stage
jegyár / price: 1.800 | 2.100 | 3.000 | 3.800 HUF
3 óra 10 perc, 1 szünettel / 3 hours 10 minutes
with 1 intermission ■ Magyar nyelven angol felirattal /
Hungarian with English subtitles

MAGYARORSZÁG ■ Nemzeti Színház, Budapest
HUNGARY ■ National Theatre, Budapest

KATONA József / József KATONA

BÁNK BÁN / THE VICEROY BÁNK +16

Rendező ■ Director: VIDNYÁNSZKY Attila / Attila VIDNYÁNSZKY

„Ahogyan Shakespeare, Katona sem csak filozofál. A nézőből együttérzést, azonosulást, szeretetet, megvetést és gyűlöletet kiváltó szereplők sokaságát vonultatja fel. Ma is érvényes, magával ragadó, zsigerileg átékelhető, végsőkéig feszített konfliktusokból építi fel a drámai kompozíciót. Évezredes Kelet és Nyugat közé szorultságunk, köztes létünk életérzése, történelmi konfliktusaink örök ismétlődése, meg nem értettségünk és kibékíthetetlenlenségünk a világgal – sorjáznak a bennünket máig foglalkoztató kérdések, amiket a Bánk bán sorra felvet. De Katona nem válik didaktikussá, hanem a szerelem, a hűség, a csábítás, az árulás, a hazaszeretet, a hatalom, a politika megannyi szálából alkotott megrendítő történetet” – fogalmaz Vidnyánszky Attila, aki a 2002-es és a 2017-es verzió után újra megrendezte a Bánk bánt a Nemzetiben: „amikor 2002-ben foglalkoztam a művel, az az érzet munkált bennem, hogy a világ változóban van. A világ pedig mostanra – gyökeresen és visszavonhatatlanul – megváltozott, ezért is döntöttem úgy, új előadást készítünk új gondolatokkal, ezúttal fiatalokkal.”

■ “Like Shakespeare, Katona is no mere philosopher. He presents a series of characters who evoke sympathy, identification, love, contempt and hatred in the audience. He builds the dramatic construct out of still valid, gripping, gut-felt and ultimately tense conflicts. The Viceroy Bánk reminds us of a series of ever-topical issues: that we have been stuck

between East and West for thousands of years, our sense of being in-between, the recurrence of the same historical conflict patterns, that we are not understood and at odds with the rest of the world. But Katona does not get didactic, instead, he weaves a profoundly touching story of love, loyalty, seduction, betrayal, patriotism, power and politics” – says director Attila Vidnyánszky, who is staging The Viceroy Bánk again at the National Theatre following the 2002 and 2017 versions. “When I started working on the production in 2002, I had the feeling that the world was changing. And by now, the world has changed – radically and irrevocably, so I decided to create a new performance bringing new ideas, this time with young actors.”

Színészek / Actors: Bánk bán / Viceroy Bánk: BERETTYÁN Sándor ■ Gertrudis királyné / Queen Gertrudis: SZILÁGY Ágota ■ Melinda: BARTA Ágnes ■ Ottó: HERCZEGH Péter ■ Biberach, egy lézengő ritter / Biberach, Knight-Errant: SZABÓ Sebestyén László ■ Bendeleiben Izidora, tüuringiai leány / Isidora Bendeleiben, a Girl from Thuringia: MARTOS Hanga ■ II. Endre, a magyarok királya / Andrew II, King of Hungary: BERETTYÁN Nándor ■ Tiborc, paraszt / Tiborc, a Peasant: KRISTÁN Attila ■ Petur bán / Ban Petur: MÉSZÁROS Martin

■ további szereplők / with: RUBOLD Ödön, SZÉP Domán, MADÁCSI István, BORDÁS Roland, HORVÁTH Márk, VIDA Gábor, NAGY Mari, VARGA József GÉMESI Zoltán, HAJDU Ádám, HORNYÁK István, LATABÁR Öcsi, VARGA Péter, PALYOV Attila, TABA Csaba, BODOR-JÓ Renáta, GULYÁS Anna, BALOGH Edina, KISS Izabella, KOSINA Mónika, HEGEDÜS Donát Dorián, BOGNÁR Heléna, KALMÁR Gergő, MENYHÁRT Boglárka, SZENTKERESZTY Csongor

■ Jelmez / Costume design: BERZSENYI Krisztina ■ Dramaturg / Dramaturge: VEREBES Ernő

Foto/Photo: © Eöri Szabó Zsolt

VIDNYÁNSZKY
Attila

■ He is a Hungarian theatre and opera director, teacher, theatre manager and festival organizer (1964). Originally from Transcarpathia, now part of Ukraine, he founded his company there (1993), which continues to operate to this day and has been invited to prestigious festivals from Nancy to Torun and Moscow, including the Moscow and St Petersburg Theatre Olympics. He was the Principal Director of the Hungarian State Opera House and, since 2013, he has been at the helm of the National Theatre in Budapest. He is the founder of MITEM (Madách International Theatre Meeting). He has taught in Kyiv and Kaposvár and currently teaches theatre directing at the Budapest University of Theatre and Film Arts. He has received many Hungarian and international theatre awards, including the Mejerhold Prize in 2009.

18

április
Ápril

csütörtök / Thursday – 18.00 / 6 pm.
Nagyszínpad / Main Stage
jegyár / price: 1.800 | 2.100 | 3.000 | 3.800 HUF
3 óra 25 perc egy szünettel / 3 hours 25 minutes with
1 intermission • Török nyelven magyar és angol felirattal /
Turkish with Hungarian and English subtitles

TÖRÖKORSZÁG • Isztambuli Városi Színház, Isztambul
TÜRKYE • Istanbul Municipality City Theatre, Istanbul

Lev TOLSZTOJ / Lev TOLSTOY

HÁBORÚ ÉS BÉKE / WAR AND PEACE

+10

Rendező • Director: **Aleksandar POPOVSKI**

▪ A divatos társasági hölgy, Anna Pavlovna Scherer a szentpétervári arisztokrácia tagjainak nagyszabású összejövetelét tartja: mások mellett jelen vannak a Rosztov család tagjai: Ilja Rosztov, felesége, Natalja, gyermekei, Nyikolaj és Natasa, valamint unokahúga, Szonya; Vaszili Kuragin és gyermekei, Heléna és Anatol; a nemrég nősült fiatal Andrej Bolkonszkij... Az est fő témája a közelgő háború – Napóleon francia császár hamarosan bevonul Oroszországba, ami évekre megváltoztatja az országot. Ezzel együtt a szereplők élete is örökre megváltozik: az országban uralkodó általános kiábrándultság lassan a lelkeket is fölemészti. Bár a Háború és béke az 1805 és 1820 közötti Oroszországról beszél, problémafelvetése ma is aktuális: véres történelmi időkben az egyéni döntések tere beszűkül, a szabadságvágy feloldódik a közösségi moralításban.

▪ Fashionable society lady Anna Pavlovna Scherer hosts a large gathering of fashionable members of the St Petersburg aristocracy: among them are members of the family Rostov – Ilya Rostov, his wife Natalya, children Nikolai and Natasha and niece Sonya; Vasili Kuragin and his children Helene and Anatol; young Andrei Bolkonski, recently married, and others. The main topic of the evening is the upcoming war – French Emperor Napoleon is about to enter Russia, which is going to change the country for years to come. The characters' lives

MAGYAR-TÖRÖK
KULTURÁLIS ÉVAD
2024

2024
MACAR-TÜRK
KÜLTÜR YILI

will also change forever: the general disillusionment in the country will slowly overwhelm their souls. Although the novel War and Peace is set in Russia between 1805 and 1820, the issues it raises are still relevant today: turbulent times curtail individual choice, the desire for freedom is dissolved in a communal morality.

Színészek / Actors: Anna Pavlovna Scherer: Ayşegül İŞSEVER
▪ Rosztov gróf / Count Rostov: Murat BAVLI ▪ Natalja Rosztova / Natalya Rostova: Defne GÜRMEYEN YÜKSEL ▪ Nyikolaj / Nicolai: Ersin BAĞCIOĞLU ▪ Natasa / Natasha: Ipek UĞUZ ▪ Szonya / Sonya: Yağmur TOPÇU ▪ Kuragin: Levent ÜZÜMCÜ ▪ Hélène: Dilara DEMİRDÜZEN ▪ Anatole: Taha KARAKAŞ ▪ Nyikolaj Bolkonszkij / Nicolai Bolkonski: Can BAŞAK ▪ Andrej / Andrei: İlker Sami KILIÇ ▪ Marja / Marya: Berfin BERBER ▪ Bezuhov / Bezukhov: Mutlu GÜNEY ▪ Pierre: Nevzat Sinan TAŞTAN ▪ Dolohov / Dolokhov: Ogeday ERKUT ▪ Napoleon: Mesut ÇIRAK ▪ Kutuzov, Sándor cászár / Kutuzov, Tzar Aleksander: Doğan ALTINEL ▪ Heidi: Melisa DEMİRHAN
▪ Katonák és szolgák / Soldiers and Servants: Deran ÖZGEN, Salih ŞİMŞEK, Sefa TURAN, Osman KABA

▪ Dísztet / Stage designer: Sven JONKE, Vanja MAGIĆ ▪ Jelmez / Costume designer: Canan GÖKNİL ▪ Zene / Composer: Kiril DJAKOVSKI
▪ Dramaturg / Dramaturge: Başak ERZİ ▪ Színpadi adaptáció / Stage adaptation: Eva MAHKOVIC ▪ Fordította / Translated by: Aslı ÖNAL ▪ Fénytervező / Light Design: Osman AKTAN ▪ Effect Design / Effect Design: Erhan AŞAR

Fotók/Photos: © Nesrin Kadioğlu

**Aleksandar
POPOVSKI**

Életrajz a 33. oldalon.
CV on page 33.

péntek / Friday – 19.00 / 7 pm.
Gobbi Hilda Színpad / Gobbi Hilda Stage
jegyár / price: 3.000 HUF

1 óra 40 perc szünet nélkül / 1 hour 40 minutes without
intermission ■ Spanyol nyelven magyar és angol felirattal
/ Spanish with Hungarian and English subtitles

SPANYOLORSZÁG ■ Teatro de la Abadía & LAZONA, Madrid
SPAIN ■ Teatro de la Abadía & LAZONA, Madrid

Juan MAYORGA

MARÍA LUISA +14

Rendező ■ Director: Juan MAYORGA

■ María Luisa idősödő hölgy. Független, egyedül él, élvezzi az életet. Társasházának portásával folytatott könnyed beszélgetése nyomán beindul az események láncolata. Az elbűvölő hangnemben kibontott, humorral telített cselekmény során feltárul előttünk a különös hölgy kis világa: lakása, városbéli tömegközlekedés útjai, toporgása a táncterem ajtaja előtt, telefonbeszélgetései barátinjével, Angelines-nel.

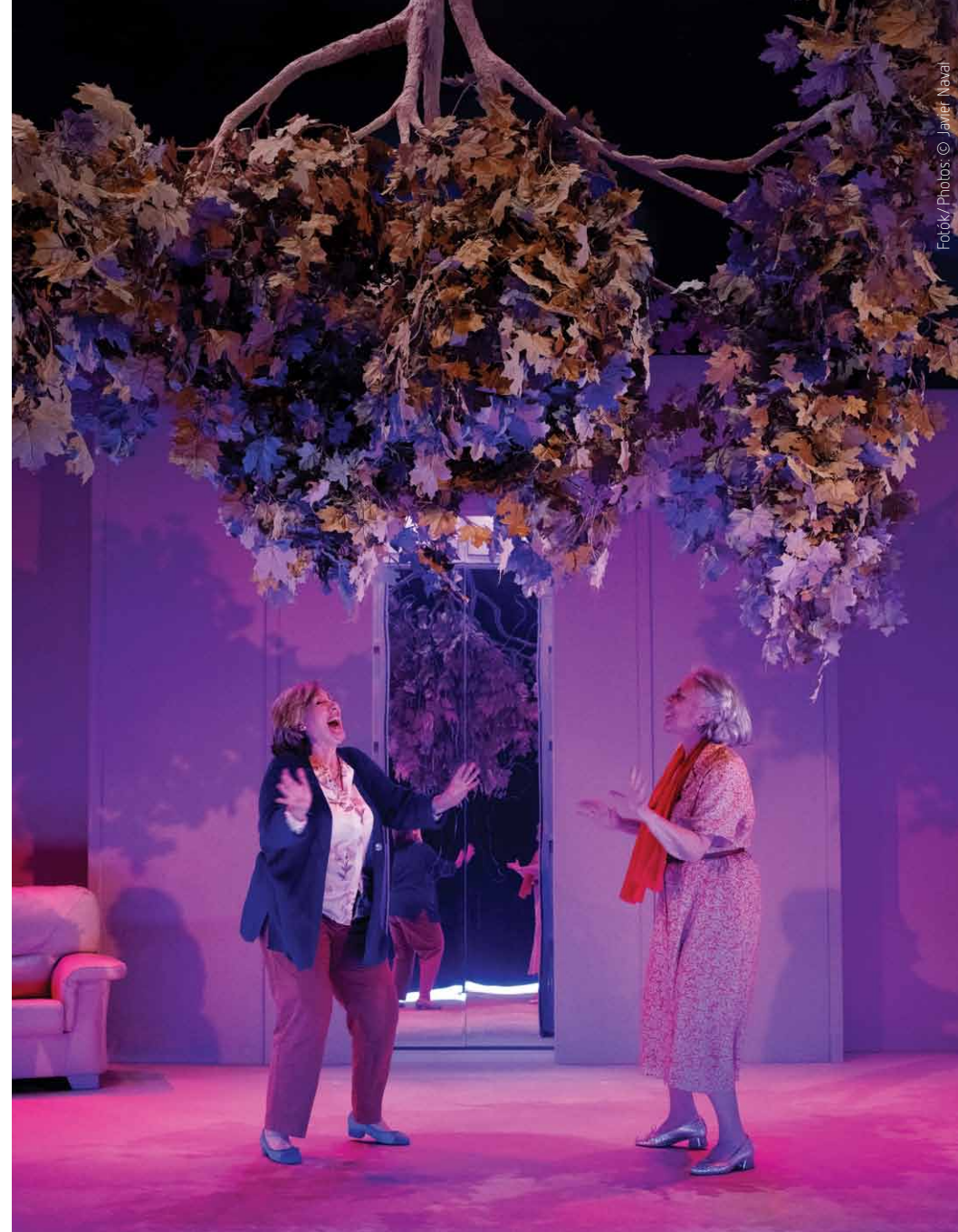
Juan Mayorga e friss művével mutatkozik be a La Abadía színház művészeti vezetőjeként. Késérődes vígjátéka vallomás a magányról, öregedésről, a valóság és a képzelet között elmosódó határokról.

■ María Luisa is an elderly lady who lives alone, independently and enjoys life. A casual conversation with the doorkeeper of the house is the trigger for a succession of scenes that, with a lot of humour and an endearing tone, allow us to discover the world of this curious lady up close. Her flat, her trips around the city on public transport, her wandering outside the door of a dance hall, the telephone conversations with her friend Angelines.

With this recently written work, Juan Mayorga makes his debut at La Abadía after assuming the artistic direction of this theatre. His bitter-sweet comedy is a confession about loneliness, old age, and the blurred boundaries between reality and imagination.

Színészek / Actors: María Luisa: Lola CASAMAYOR ■ Benito Beckenbauer: Juan CODINA ■ Raúl: Paco OCHOA ■ Emerson Azzopardi: Juan PAÑOS ■ Angelines: Marisol ROLANDI ■ Juan Olmedo: Juan VINUESA

■ Fénytervező / Light Design: Juan Gómez CORNEJO ■ Hangtervező / Sound Design: Yaiza VARONA ■ Mozgásterv / Movement: Xus de la CRUZ

Fotók/Photos: © Javier Naval

■ Volt matematikaprofesszor Madridban, dramaturgia- és filozófiatanár a Királyi Színművészeti Főiskolán. A Primer Acto folyóirat szerkesztőségi tagja, az El Astillero színházi közösség alapítója. Jelenleg a madridi III. Károly Egyetem Előadóművészeti Tanszékét vezeti, valamint a Teatro de la Abadía és a Corral de Comedias de Alcalá de Henares művészeti vezetője. Számos színházi szöveg szerzője, művei többek között: Éjszakai állatok, A fiú az utolsó sorban, amelyből François Ozon készített filmet; Darwin teknőse, Nyelv darabokban, A térképész, Csend és A gölem. Műveit harminc országban adták ki, és húsz nyelvre fordították le.

Juan
MAYORGA

■ He has been a professor of Mathematics in Madrid and Alcalá de Henares, a professor of Dramaturgy and Philosophy at the Royal Higher School of Dramatic Art in Madrid. He has been a member of the editorial board of the magazine "Primer Acto" and founder of the theater collective "El Astillero". He is currently Director of the Chair of Performing Arts at the Carlos III University of Madrid and artistic director of the Teatro de la Abadía and the Corral de Comedias de Alcalá de Henares. He is the author of multiple theatrical texts, among others: Nocturnal Animals, The Boy in the Back Row, made into a film by François Ozon; Darwin's Turtle, The Tongue in Pieces, The Cartographer, Silence and The Golem. His work has been released in thirty countries and translated into twenty languages.

20

április
Ápril

szombat / Saturday – 19.00 / 7 pm.
Nagyszínpad / Main Stage
jegyár / price: 1.800 | 2.100 | 3.000 | 3.800 HUF
Török nyelven magyar és angol felirattal /
Turkish with Hungarian and English subtitles

TÖRÖKORSZÁG ▪ Török Állami Színházak – Ankarai
Állami Színház / TÜRKYE ▪ Turkish State Theatres –
Ankara State Theatre

Kemal TAHIR

ÁLLAMANYA / MOTHER STATE

+12

Rendező ▪ Director: **Ayşe Emel MESÇİ**
Színpadi adaptáció ▪ Adapted by: **Osman ÖZKAN**

▪ 1290-at írunk. Kis határvidéki fejedelemségben, az egykori Bithüniában járunk a mai Márvány-tengeri régió délkeleti részén, ahová a vegyes etnikumú és vallású mongol harcosok elől menekültünk. Három oldalról mocsarak, lápok határolják a vidéket. A kaoszából csakhamar állam, majd világbirodalom nő ki. Ám színpadi történetünk idején ez még nem tudható. Közép-Ázsiából és Horászánból hozott türk szokásaink helyi színekkel keverednek a „határvidéki hagyományok” egyedülálló világában, új anatóliai mozaikot hozva létre.

Az Államanya Kemal Tahir neves török író legjelentősebb történelmi regénye (1967), egy évvel megjelenése után elnyerte a Török Nyelvtudományi Intézet különdíját. A mű bemutatja az Oszmán Birodalom létrejötté előtti Anatóliát és az anatóliai emberek megmaradásért való küzdelmeit, és rávilágít arra is, hogy mennyire vágytak az ott élők egy erős, biztonságos és igazságos államra. A fennmaradásért való küzdelem közepette azonban igyekeznek azt is kideríteni, ki ölte meg a türkmén Demircant és kedvesét, a görög lányt, Liát...

A Dede Korkutról szóló mondák nyelvezetével megszólaló, számos nép rítusaival, dalaival, táncaival kiegészült történet mai színpadképpel és koreográfiával várja a közönséget, életre keltve az anatóliai kultúra máig is élő elemeit.

MAGYAR-TÖRÖK
KULTURÁLIS ÉVAD
2024

2024
MACAR-TÜRK
KÜLTÜR YILI

▪ Year 1290. A small frontier principality in the southeast of present-day Marmara Region, once called Bitinya, where we fled to, driven by Mongol warriors of various ethnicities and religions. Surrounded by swamps on three sides. From within that chaos, first a state and then a world empire will emerge. But in the time on our stage, nothing is certain yet. In the unique world of "frontier traditions," Turkic customs brought from Central Asia and Horasan intertwine with local colours, forming a new mosaic in Anatolia.

Mother State is the great Turkish writer Kemal Tahir's most important historical novel (1967), one year after its publication, it won the Turkish Language Institute Special Prize. It depicts Anatolia before the Ottoman Empire, the struggles of the Anatolian people to survive, and highlights their quest to build a strong, secure and equitable state. Amidst their struggles, they also try to find out who killed Turkmen Demircan and his sweetheart, the Greek girl Liya...

The language of Dede Korkut stories, rituals, folk songs, and dances of different peoples await the audience with a modern stage design and choreographic narrative, evoking elements of Anatolian culture still alive today.

Színészek / Actors: Nusret ŞENAY ▪ Kutay SUNGAR ▪ Mehtap ÖZTEPE ▪ Nejat ARMUTÇU ▪ Tolga TUNCER ▪ Tunç YILDIRIM ▪ Evren Çağrı TURAN ▪ Özgür CENGİZ ▪ Cihan KORKMAZ ▪ Özgür Deniz KAYA, Sercan ÇELİK ▪ Begüm SARP ▪ Erkan ALPAGO ▪ Fuat ÇİĞİLTEPE ▪ Ahmet KILIÇ ▪ Anıl EROĞUL ▪ Oğuz İNCE ▪ Burcu KAHYAĞLU ▪ Ekin YEŞER ▪ Cihan KAYMAK ▪ Nurefşan BINİCİ ▪ Başak Güleç GÖKALP ▪ Yağmur SAVAŞKAN ▪ Aylin AKIN ▪ Mehmet Tahir SERTAKAN ▪ Muhammed Gence ÇAYDAŞI ▪ Yaseri ŞAHBUDAK ▪ Barış DIZER ▪ Talip Oğuzhan YILDIZ ▪ Selin HASGÜL ▪ Sinem SEZGİ ▪ Buğrahan GÜLBK ▪ Furkan Çelebi GÜLLÜ ▪ Halil İbrahim BEGİT, Hasan İrfan BUZCU ▪ Ayşenur YAMAN ▪ Petek OCAKÇI ▪ Omid DERVISHI ▪ Ahme Efe GÜRSER ▪ Arzov KURBANI ▪ İrfan ATAÇ

Fotó/Photo: © Muzaffer Aykanat

▪ Rendező, koreográfus, író. 1970-ben végzett az Isztambuli Városi Konzervatóriumban, majd az Isztambuli Városi Színházhoz szerződött. Három és fél évet ült börtönben politikai okokból, 1980 után külföldre ment, és Svédországban Tuncel Kurtizzal megalapította a Népi Játékszínt (Halk Oyuncuları Tiyatrosu). Törökországba 1993-ban tért vissza. Számos előadást és filmet rendezett, műhelyeket tartott Európa szerte, a 2014-es Anatóliai Színházi Díjak keretében „Az év rendezőnöje” lett. A Nemzetközi Színházi Intézet (ITI) török tagszervezetének vezetőségi tagja.

Ayşe Emel
MESÇİ

▪ Director, choreographer, writer. She graduated from Istanbul Municipal Conservatory in 1970, then joined the Istanbul Municipal Theatre, was a political prisoner for 3.5 years, went abroad after 1980 and founded the People's Players Theatre (Halk Oyuncuları Tiyatrosu) in Sweden with Tuncel Kurtiz. She returned to Türkiye in 1993. With many performances, films and workshops all over Europe, she was elected "Theatre Woman of the Year" in the 2014 Anatolian Theatre Awards. She is on the management team of the International Theatre Institute (ITI) Türkiye branch.

Zenészek / Musicians: Azerbajdzsáni hangművész / Azerbaijani Voice Artist: Arzov KURBANI ▪ Kamancsa / Kamancha: Muhsin Ayca KURBANI ▪ Baglama / Baglama: Dilan KAYACI ▪ Ütőhangszerek / Percussion: Hüseyin ÇİĞDEM

▪ Díszlet / Set designer: Murat GÜLMEZ ▪ Jelmez / Costume designer: Gazal ERTEN ▪ Fénytervező / Light Designer: Yakup ÇARTIK ▪ Zene / Composer: Tuluyhan UĞURLU ▪ Koreográfus / Choreographer: Ayşe Emel MESÇİ

hétfő / Monday – 19.00 / 7 pm.
Nagyszínpad (színpadi nézőtér) / Main Stage (stage auditorium)
jegyár / price: 3.000 HUF

1 óra 45 perc szünet nélkül / 1 hour 45 minutes without
intermission ■ Baskír nyelven magyar felirattal / Bashkir
with Hungarian subtitle

BASKÍR KÖZTÁRSASÁG ■ Mazsit Gafuri Baskír Álla-
mi Akadémiai Dráma Színház, Ufa / REPUBLIC OF
BASHKORTOSTAN ■ Bashkir State Academic Drama
Theatre named after Mazhit Gafuri, Ufa

Mazsit GAFURI / Mazhit GAFURI

KITAGADOTTAK /

THE DARKFACES (The Slandered) +16

Rendező ■ Director: **Ajrat ABUSAHMANOV** /
Ayrat ABUSHAKHMANOV

■ Elképzelhető-e, hogy a gyönyörű Galima, a jómódú család leánya, és a falu büszkesége beleszeressen egy közönséges parasztfiúba, Zakirba? A maradi gondolkodású falusiak mélységesen felháborodnak, mivel a történet főszereplőit egy ártatlan beszélgetés közben együtt látják.

„A saría törvényei megengedik, hogy egy hajadon lány egyedül beszélgessen egy fiúval?” – kérdezik a hazratot, a falu muszlim vallási vezetőjét. Vajon mi a helyes döntés ebben a helyzetben – a megbocsátás vagy a büntetés? Ha megbocsát Galimának és Zakirnak, akkor a vallási törvények és szokások szerint elveszíti tekintélyét. A közösségben betöltött rangja arra kötelezi őt, hogy szigorúan öröködjön az erkölcsi normák felett. Így nem marad más, mint hogy megbüntesse a két fiatalot, akik valójában semmilyen bűnt nem követtek el.

Mit üzen számunkra a Kitagadottak ma, amikor az igazi vallási indítékok háttérbe szorultak? Talán azok felelősek, akik vallási előírásokkal és hittételekkel képesek igazolni saját erkölcstelen cselekedeteiket. A baskír irodalom klasszikusának, Mazsit Gafurinak

egyik ismert műve alapján készült előadás a közösség és az egyén tragédiájára fókuszál, amelynek középpontjában az esendő emberi természet áll, mint időtlen, örök téma. Mint az élet.

■ Can the beautiful Galima, daughter of a wealthy family and pride of the village, be allowed to fall in love with ordinary village boy Zakir? The old-fashioned rural people are outraged: the story's protagonists were caught having an innocent conversation. "Does Sharia law allow an unmarried girl to chat to a boy in private?" they ask the local religious leader. What is the right decision in this situation? Should they be forgiven or punished? To forgive Galima and Zakir means, according to the laws of faith, to lose authority in the eyes of fellow villagers. His rank obliges him to safeguard moral standards. One thing remains – to punish the youngsters who did nothing wrong.

What is the message of Blackfaces today, when genuine religious motives are supplanted by ordinary, petty human vices? Perhaps, it's all the fault of people who justify immoral acts with religious rules and postulates. The tragedy, based on Bashkir classic Mazhit Gafuri's well-known work, focuses on the fallibility of human nature, the community and the individual. And this is a timeless, eternal theme. Like life.

Színészek / Actors: Galima: Gulnara KAZAKBAYEVA ■ Zakir: Artur KABIROV ■ Fakhri: Almas AMIROV ■ Hamida: Ilsiyar GAZETDINOVA ■ Beder: Gulnara AMIROVA ■ Gimadi: Irek BULATOV ■ Gali: Lilia GALINA ■ Akhun hazrat: Khurmatulla UTYASHEV ■ Kazy: Raus ZAGITOV ■ Gilmi: Tanzilya KHISAMOVA ■ Nagimkhalfa: Yunir KULANBAYEV ■ Gajfulla: Rinat BAYMURZIN és csoportos szereplők / and mass scene participants

■ Díszlet, jelmez / Stage and costume designer: Albert NESTEROV ■ Zene / Composer: Ilshat YAKHIN ■ Mozgás / Choreographer: Rinat ABUSHAKHMANOV, Sulpan ASKAROVA ■ Fénytervező / Lighting designer: ILSHAT SAYAKHOV ■ Rítus-konzultáns / Consultant on rituals: Asia GAYNULLINA ■ Karvezető / Choirmaster: Alsu HASBULLINA

■ Színész, rendező, a Baskír Köztársaság érdemes művésze, állami-díjas színházi alkotó. Ufában született 1974-ben. Az Ufai Művészeti Főiskolán és az Orosz Színházművészeti Akadémián tanult. Dolgozott a moszkvai Új Dráma Színház rendezőjeként, majd az ufai Mazsit Gafuri Baskír Akadémiai Drámai Színház társulatához szerződött, ahol 1995-től 1998-ig színészként, majd rendezőként alkotott. 2019 óta a színház főrendezője. Előadásai számos baskír, oroszországi, illetve nemzetközi színházi fesztiválon vettek részt, elnyerve több jelentős alkotói díjat.

**Ajrat
ABUSAHMANOV**

**Ayrat
ABUSHAKHMANOV**

■ Actor, director, Merited Artist of the Republic of Bashkortostan, State Prize-winning theatre-maker. Born in 1974 in Ufa, he studied at Ufa Art College and the Russian Academy of Theatre Arts. He worked as a director at the New Drama Theatre in Moscow, then joined the company of Mazhit Gafuri Bashkir Academic Drama Theatre in Ufa, where he was an actor from 1995 to 1998, later a full-time director. He has been the theatre's principal director since 2019. His productions have participated in numerous theatre festivals in Bashkortostan, Russia and abroad and have won many prestigious creative awards.

kedd / Tuesday – 19.00 / 7 pm.
Nagyszínpad (színpadi nézőtér) / Main Stage (stage auditorium)
jegyár / price: 3.000 HUF

1 óra 25 perc szünet nélkül / 1 hour 25 minutes without
intermission ■ Szlovák nyelven magyar és angol felirattal
/ Slovak with Hungarian and English subtitles

SZLOVÁKIA ■ Kassai Nemzeti Színház, Balett Társulat,
Kassa / SLOVAKIA ■ The Ballet Company of State
Theatre Košice, Košice

ANNE FRANK NAPLÓJA / THE DIARY OF ANNE FRANK

Rendező ■ Director: **Ondrej ŠOTH**

■ Egy zsidó család igaz története, amely a második világháború alatt Amszterdamban bujkált, majd röviddel a háború vége előtt a náci népiptás áldozatává vált. Anna Frank naplójában örökölte meg a bujkálás alatti életet.

Annelies Marie Frank a második világháborúban tizenhárom éves korától, két évig rejtőzködött családjával egy amszterdami lakóház hátsó traktusában. Nem sokkal a háború vége előtt azonban a náci rezsim áldozata lett. Anna 1942. június 12-től 1944. augusztus 1-ig rögzítette az eseményeket, mindent feljegyzett, ami körülötte történt, bujkálásának minden napját megörökítette. Amikor 1944 márciusában értesült a Radio Oranje felhívásáról, hogy feljegyzéseket várnak történelmi gyűjteményükbe, elkezdte könyvbe foglalni jegyzeteit. Az eredeti jegyzetek jelentős részét sikerült is átírnia. A záró bejegyzés után néhány nappal azonban a katonák rájuk találtak, Annét és családját koncentrációs táborba hurcolták. Egyedül Anne apja, Otto Frank élte túl a háborút. A feljegyzéseket sikerült megőrizni, így a későbbiekben ő gondoskodott a kiadásukról.

■ The true story of a Jewish family that hid in Amsterdam during the Second World War, but just before the end of the war, fell victim to Nazi assassinations. Anne Frank captured life during hiding in her diary.

Annelies Marie Frank hid with her family during the Second World War at the age of thirteen, for two years in the back of a building in Amsterdam. However, just before the end of the war, she fell victim to the Nazi regime. Anne recorded the events from June 12, 1942 to August 1, 1944, and noted everything that happened around her, including each day in hiding. When, in March 1944, she heard an invitation on Orange Radio to provide her notes in the collection for historical purposes, she began transcribing her notes in book form. She managed to rewrite a substantial part of the original letters. The notes end with a text that Anne recorded just a few days before the soldiers found her and her family and dragged her to a concentration camp. However, the notes were preserved, and after the war, Anne's father, Otto Frank, who was the only one to survive the war, was responsible for publishing them.

Táncosok / Dancers: Anne Frank: Vlada SHEVCHENKO ■ Otto Frank, Anne édesapja / Otto Frank, Anne's father: Marek ŠARIŠSKÝ ■ Kitty, Anne képzeletbeli barátja / Kitty, Anne's imaginary friend: Klaudia SKOPINTSEV ■ Margot Frank, Anne nővére / Margot Frank, Anne's sister: Kristína ZEMANOVÁ ■ Edit Frank, Anne édesanyja / Edit Frank, Anne's mother: Eva SKLYAROVÁ ■ Peter Van Daan: Šimon STARINÁK ■ Van Daan asszony / Mrs. Van Daan: Silvia BORSETTI ■ Van Daan úr / Mr. Van Daan: Sergii IEGOROV ■ Dussel doktor / Doctor Dussel: Igor PASHKO ■ Miep Gies: Františka VARGOVÁ ■ Viktor Kugler: Dalibor FABIAN ■ Johannes Kleiman: Marcell MEDVE CZ ■ Lengyel fiú / Polish boy: Gennaro SORBINO...

■ Díszlet: Jaroslav és / and Miroslav DAUBRAVOVCI ■ Jelmez: Ľudmila VÁROSSOVÁ ■ Koreográfus, zenedramaturgia / Choreographer, musicdramaturge: Ondrej Šoth, Zuzana Mistriková ■ Film: Vasyl Sevastyanov

Foto/Photo: © Su Tanaka

■ Koreográfus, rendező, díszlettervező. Prágában a Kamara Balett, később a Nemzeti Színház koreográfusa volt, majd 1989-ben visszatért Szlovákiába, ahol a Szlovák Nemzeti Színház és a Népi Művészeti Együttesben dolgozott. Vezette a cseh Ústí nad Labem városi színházának balett-tagozatát. Pozsonyban, Prágában, Krakkóban, Belgiumban, Párizsban, Kínában, Indiában és Japánban is tanított, dolgozott Münchenben, Salzburgban, Hamburgban, Torontóban és Lisszabonban is. 2000 és 2010, majd 2012 és 2020 között a Kassai Állami Színház balettigazgatója volt, közben két évig vezette a Szlovák Nemzeti Színházat, 2020 óta a Kassai Állami Színház ügyvezetője. Gazdag munkásságát számos díjjal ismerték el Szlovákiában és külföldön.

Ondrej
ŠOTH

■ Choreographer, director, set designer. He worked in Prague as a choreographer for the Chamber Ballet and later for the National Theatre. He returned to Slovakia in 1989, where he choreographed performances for the Slovak National Theatre and the Folk Art Ensemble. He was head of the ballet section of the Town Theatre of Ústí nad Labem, Czech Republic, taught in Bratislava, Prague, Krakow, Belgium, Paris, China, India and Japan, and worked on dance projects in Munich, Salzburg, Hamburg, Toronto and Lisbon. He was ballet director of State Theatre Košice (2000 – 2010, 2012 –2020) and in-between, he managed the Slovak National Theatre for two years. Since 2020, he has been Managing Director of State Theatre Košice. He has received numerous awards in Slovakia and abroad for his outstanding achievements.

szombat-vasárnap / Saturday-Sunday – 19.00 / 7 pm.
Nagyszínpad / Main Stage
jegyár / price: 1.800 | 2.100 | 3.000 | 3.800 HUF
Grékó (kalabriai görög) nyelven magyar és angol felirattal
/ Performed in Grecanic Language (Calabrian greek) with
Hungarian and English subtitles

OLASZORSZÁG ▪ Sardegna Teatro, Teatro Bellini Napoli,
ERT Emilia Romagna Teatro Fondazione, Fondazione Teatro
Due Parma koprodukcióban Compagnia Teatropersona és
I Teatri di Reggio Emilia / ITALY ▪ Sardegna Teatro, Teatro
Bellini Napoli, ERT Emilia Romagna Teatro Fondazione,
Fondazione Teatro Due Parma coproduction with Compagnia
Teatropersona / I Teatri di Reggio Emilia

TRAGÉDIA | Oidipusz éneke / TRAGÜDIA | the song of Oedipus

Rendező ▪ Director: **Alessandro SERRA**

▪ A mítosz elmesélésére szabadon inspirálva Szophoklész, Euripidész,
Arisztophanész, Seneca művei és más források által.

Induljunk ki újra Artaud könyörtelen vízióiból: „Ostobaság a tömeg
szemére vetni, hogy nincs érzéke a fennkölt dolgokhoz, miközben
a fennköltiséget összekeverjük formális, ráadásul régóta kimúlt
megnyilvánulásával. Merem állítani, hogy ha a tömeg ma nem érti
az Oidipusz királyt, akkor erről az Oidipusz király tehet, nem a tömeg.”

Hogyan magyarázzuk az Oidipuszt a kortárs közönségnek eredeti
rendeltetése szerint, azaz pharmakosként? Egy bűnbaknak kikiáltott
ember, akit elűztek saját városából, mely azelőtt királyának tartotta
őt. Hogyan tehetjük Szophoklészst mindenki számára befogadhatóvá?
Hogyan végezzük el a polisz és a szent értékek elvesztését követő
gyászunkat? Hogyan szabadítsuk meg Oidipuszt a bűntudattól?
Oidipusz, a polisz szerencsés megmentője megold egy gyermekeknek
való feladványt. Oidipusz, a vérfertőző apagyilkos. Oidipusz
rettenthetetlenül igyekszik megismerni önmagát. Oidipusz elveti
az isteneket és a látnokokat. Oidipusz leás a családfája rothadó
gyökeréig, megismeri önmagát, majd kiszúrja a saját szemét. Nem
önbüntetésül, hanem hogy prófétaként lásson. A külvilág látásától

megfosztott Oidipusz végül megleli az útját, közben nem veszíti el
emberi sebezhetőségét. A sötétben bolyongva keresi a fényt. Vezető
nélkül indul az Eumenidáknak oly kedves liget felé, majd fényes
villanással felmegy az istenekhez, Krisnához hasonlóan szabadul ki
az anyagi világból.

▪ Freely inspired by the works of Sophocles, Euripides, Aristophanes,
Seneca and other sources for the telling of myth.

Let us start over from Artaud's cruel visions: „It is idiotic to reprimand
the masses for not having a sense for the sublime, when the sublime
is confused with one of its formal manifestations, especially since they
are always expired manifestations. And if for instance the contemporary
crowd does not understand Oedipus Rex anymore, I would dare to say
that it is the fault of Oedipus Rex, and not the crowd's.”

How to teach Oedipus to the contemporary crowd in its primeval
purpose as a pharmakos? A scapegoat expelled from his own city
which had hailed him as a king. How to make Sophocles accessible
to everybody? How to process the grieving over the loss of the polis
and the sacred? How to free Oedipus from his guilt? Oedipus, the
fortunate savior of the polis who solves a children's riddle. Oedipus,
the incestuous and the parricide. Oedipus, who has the supreme
courage of wanting to know himself. Oedipus, who rejects gods and
seers. Oedipus, who descends to the rotten roots of his family tree,
recognizes himself and blinds his own eyes. Not to punish himself
but to acquire prophetic sight. Deprived of outer sight Oedipus finally
sees his path without losing his human fragility. He wanders in the
darkness in search of light. He walks without a guide towards the
grove so dear to the Eumenides and in a bright flash he joins the
gods, thus attaining, like Krishna, liberation from this material world.

Színészek / Actors: Alessandro BURZOTTA ▪ Salvo DRAGO ▪
Francesca GABUCCI ▪ Sara GIANNELLI ▪ Jared MCNEILL ▪ Chiar
MICHELINI ▪ Felice MONTERVINOĆ

▪ Rendezés, diszlet, fény, jelmez / Direction, scenes, lights, costumes:
Alessandro SERRA ▪ A görög szövegek fordítója / Grecanic Language
translation: Salvino NUCERA ▪ Hangzás és dalok / Voices and songs:
Bruno DE FRANCESCHI

▪ Rendező, drámaíró, díszlettervező,
fénytervező. 1999-ben megalapítja a
Teatropersona Társulatot, ahol saját munkáit
állítja színpadra, amelyeket számos európai,
ázsiai és dél-amerikai országban, valamint
Oroszországban és az Egyesült Királyságban
is bemutattak. Számos díjat és elismerést
kapott, köztük a legjobb színdarabnak
járó UBU-díjat, valamint a legjobb
díszlettervezőnek és a legjobb előadásnak
járó Le Maschere del Teatro Italiano-díjat
a MACBETTU-ért. A Hystrio rendezői díjat
és az „Arany babérkoszorú-díj” nagydíját
legjobb rendezőként kapta (MESS Fesztivál
– Sarajevó). Több mint húsz éve fényképezi
a „valóság képeit”, mert „fénnel érzelmeket
tudsz közvetíteni, közölni, és komponálni...”

Alessandro
SERRA

▪ Director, playwright, set designer, lighting
designer. In 1999, he founded the Compagnia
Teatropersona, with which he staged his
works presented in many European countries,
as well as in Asia, South America, Russia
and the United Kingdom. He has received
numerous prizes and acknowledgements,
including the UBU Award for Best Play and
the Le Maschere del Teatro Italiano Award
for Best Stage Designer and Best Show for
MACBETTU. The Hystrio Prize for Director and
the Grand Prix “Golden Laurel Wreath Award”
as Best Director (MESS Festival - Sarajevo).
For more than twenty years, he has been
photographing the images of reality, because
‘with light you can compose, communicate,
transmit emotions...’

KÖZÖNSÉGTALÁLKOZÓ / AUDIENCE MEETING
Nemzeti Színház / National Theatre

KÍSÉRŐPROGRAMOK / ACCOMPANYING EVENTS

KÖZÖNSÉGTALÁLKOZÓK

A MITEM-előadásokat követően találkozhatnak a produkciók alkotóival, mely által mélyebb bepillantást nyerhetnek egy-egy előadás születésébe, és egyúttal lehetőség adódik, hogy megoszthassuk egymással és az alkotókkal a gondolatainkat, élményeinket, valamint föltegyük a látottakkal kapcsolatos kérdéseinket.

AUDIENCE MEETINGS

Meet the artists: actors, directors after MITEM performances... These meetings are an opportunity for the audience to get a better insight into the making of a production and to share thoughts and experiences with each other and the artists.

ÓKORI GÖRÖG MÍTOSZOK, TRAGÉDIÁK KORTÁRS ÁTIRATBAN

április 8., hétfő, 17 óra
Nemzeti Színház, első emeleti előcsarnok

„Netán a színjátszás ókori istene újra birtokba vette ősi működési területét, a színházat, és egyúttal beköltözött hipermodern, szuper-digitalizált világunkba? Vajon ez a visszatérés egy korábbi állapot helyreállítására vagy valami radikális megújulásra irányul?” – teszi föl a kérdést a kortárs színház neves kutatója, Erika Fischer-Lichte. Ezeket a kérdéseket járja körül az Ókori görög mítoszok, tragédiák kortárs átíratban című beszélgetés annak kapcsán, hogy a korábbi MITEM-ek programjában is érzékelhető volt: világszerte megszorodtak az antik mítoszok és tragédiák kortárs átíratok (lásd mások mellett Robert Wilson, Theodórosz Terzopulosz, Suzuki Tadashi, Rimas Tuminas, Vito Taufer, Jan

Klata nagysikerű rendezéseit). Az idei 11. MITEM kínálatában öt előadás képviseli ezt a tematikát: Odüsszeusz (rendező: Diana Dobрева), Bakkhánsnők (rendező: Theodórosz Terzopulosz), AIA – az Aranygyapjú mítosza alapján (rendező: Tata Tagdishvili, Tato Geliashvili), Mítikasz-csúcs – az Olümposz tetején (rendező: Jan Fabre) és Tragédia – Oidipusz éneke (rendező: Alessandro Serra).

A kerekasztal-beszélgetés résztvevői:

- Szavvasz Sztrumposz, görög rendező, Theodórosz Terzopulosz munkatársa. 2023 nyarán kurzust vezetett a kaposvári egyetemistáknak: Aiszhülosz Perzsák című drámájából készítették vizsgaelőadást.
- Végh Attila, József Attila-díjas költő, filozófus, akinek 2023-ban alapvető esszéi jelentek meg Terzopulosz Bakkhánsnők-rendezéséről angolul és magyarul a Szcenáriumban, illetve

a Magyar Művészetben. Az ókori görög kultúráról 2013 óta rendszeresen publikál a Nemzeti Színház szakmai folyóiratában, s ezeket az írásait könyv alakban is megjelentette.

- **Simon Attila**, az ELTE BTK Magyar Irodalom- és Kultúratudományi Intézetének egyetemi tanára. Aktuális kutatási területei: bio-politikai témák az ókori görög drámákban, továbbá a retorika eltérő funkciója a politikai közbeszédben és a művészi nyelvben.
- **Szász Zsolt**, a Nemzeti Színház dramaturgja, a Szcenárium folyóirat felelős szerkesztője, a beszélgetés moderátora.

CONTEMPORARY ADAPTATIONS OF ANCIENT GREEK MYTHS AND TRAGEDIES

8 April, Monday, 5 pm.
National Theatre, first floor

“Has the ancient god of theatre finally returned to his ancestral sphere, the theatre, and at the same time entered our hyper-modern, super-digitalised world? Does this return aim for the

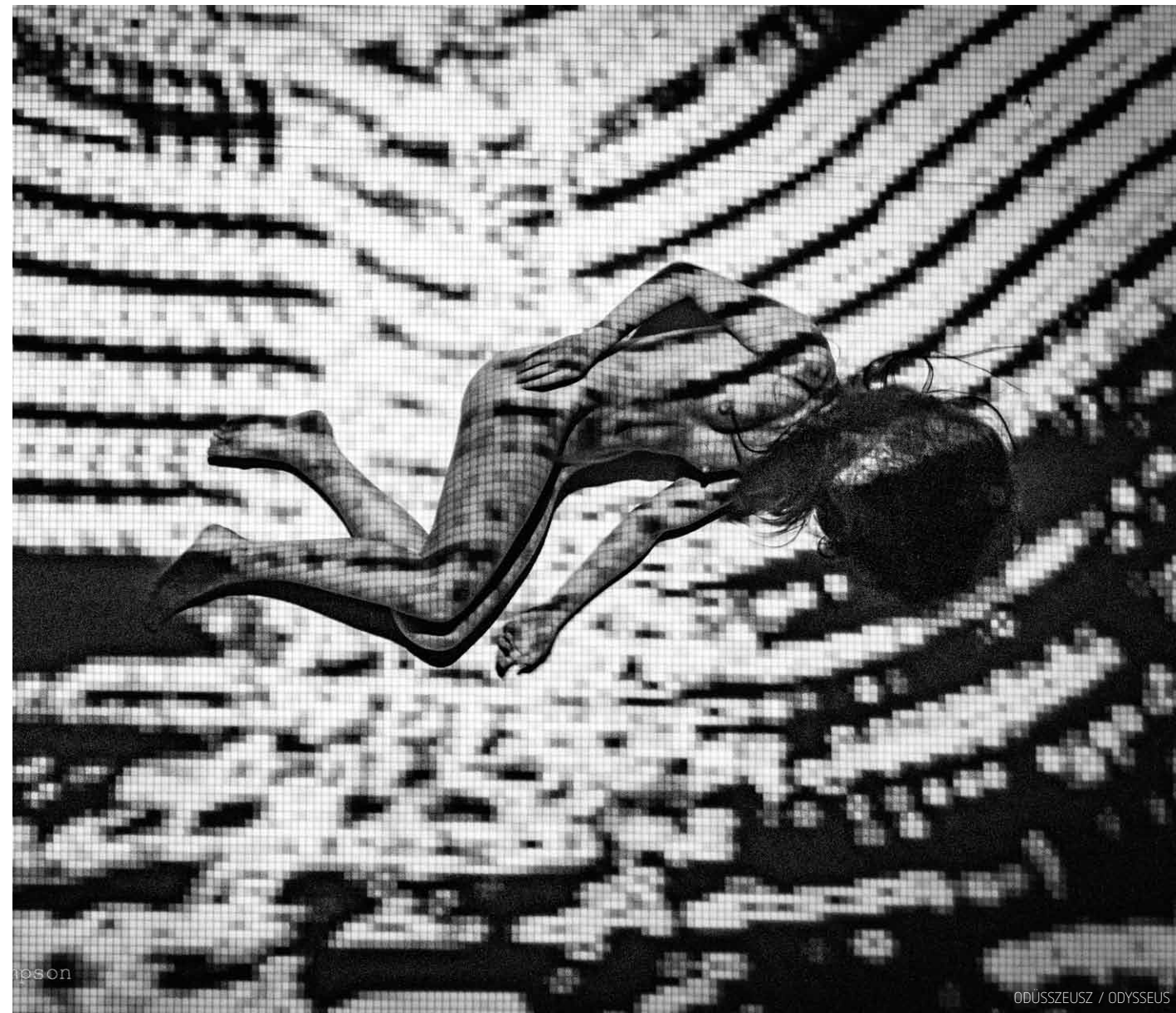
BAKKHÁNSNÖK / BACCHAE

Fotó/Photo: © Eöri Szabó Zsolt

restoration of an earlier state or a radical renewal?” asks Erika Fischer-Lichte, a renowned scholar researching contemporary theatre. These questions will be explored during the discussion Contemporary Adaptations of Ancient Greek Myths and Tragedies in the context of the growing number of contemporary adaptations of ancient myths and tragedies worldwide, as was evident in previous MITEM programmes (see, among others, the highly successful productions of Robert Wilson, Theodoros Terzopoulos, Suzuki Tadashi, Rimas Tuminas, Vito Tauffer, Jan Klata). This year’s 11th MITEM includes five productions presenting this theme: *Odysseus* (directed by Diana Dobрева), *Bacchae* (directed by Theodoros Terzopoulos), *AIA* – based on the myth of the Golden Fleece (directed by Tata Tagdishvili and Tato Geliashvili), *Peak Mytikas* – on the top of Mount Olympus (directed by Jan Fabre) and *Tragüdia* – the song of Oedipus (directed by Alessandro Serra).

Round table participants:

- **Savvas Stroumpos**, Greek director and collaborator of Theodoros Terzopoulos. In the summer of 2023, he held a course for students in Kaposvár, where they prepared an exam performance of Aeschylus’ drama *The Persians*.
- **Attila Végh**, Attila József Prize-winning poet and philosopher, whose seminal essays on Terzopoulos’ *Bacchae* were published in English and Hungarian in *Szcenárium* and *Magyar Művészet* in 2023. Since 2013, he has published regularly on ancient Greek culture in the trade journal of the National Theatre, and his writings have also been published in book form.
- **Attila Simon**, professor at the Institute of Hungarian Literature and Cultural Studies, ELTE, Faculty of Humanities. His current research fields include bio-political themes in ancient Greek drama, and the various functions of rhetoric in political discourse and artistic language.
- **Zsolt Szász**, dramaturge of the National Theatre, editor-in-charge of the journal *Szcenárium*, moderator of the round table

ODÜSSZEUSZ / ODYSSEUS

Fotó/Photo: © Bogdan Thompson

VSEVOLOD MEYERHOLD (1874–1940)

„A SZÍNHÁZ – AZ A MŰVÉSZET, AHOL MINDEN LEHETSÉGES”

A 150 éve született Vszevolod Mejerhold emlékezete

április 26., péntek, 17 óra ▪ Nemzeti Színház, Kaszás Attila Terem

Vszevolod Mejerhold a 20. század első felének kiemelkedő színházi alkotója volt, aki Sztanyiszlavszkij tanítványaként, később opponenseként a színházi rendezést és a színészpédagógiát

Jelenet Mejerhold híres előadásából: **A revizor** (1926, Moszkva) / Scene from Meyerhold's famous production **The Government Inspector** (1926, Moscow)

radikálisan megújította, és így színháztörténet egyik legnagyobb hatású rendezőjeként, illetve iskolateremtő teoretikusaként vonult be a köztudatba. Számos rendezése mellett kidolgozta a „biomechanika” elnevezésű tréningmódszerét, amely számos jelentős színházcsinálót inspirált. Szakmai összeállításunkkal Mejerhold munkásságára és tragikus sorsára emlékezünk.

- 17 óra – **Béatrice Picon-Vallin** színháztörténész előadása Mejerhold színháztörténeti jelentőségéről (40', *szinkrontolmácsolással*)
- 17.50 – **„Mejerhold”** – dokumentumfilm (59') (1990, rendező: N. Csiruk)
- 19.00 – **Valerij Fokin** rendező, a szentpétervári Alkeszandrinszkij Színház igazgatója Mejerhold rendezői világáról és módszereiről tart előadást (40', *szinkrontolmácsolással*)

“THEATRE - THE ART WHERE EVERYTHING IS POSSIBLE”

In memoriam Vsevolod Meyerhold, born 150 years ago

26 April, Friday, 5 pm. ▪ National Theatre, Attila Kaszás Hall

Vsevolod Meyerhold was an outstanding theatre-maker of the early 20th century; Stanislavsky's student and subsequently his opponent, he radically renewed theatre directing and the pedagogy of acting, and thus became one of the most influential directors and theorists in the history of theatre. In addition to his many productions, he developed a training method called “biomechanics”, which has inspired many major theatre-makers. Our professional compilation commemorates Meyerhold's oeuvre and tragic fate.

- 5 p.m. – Presentation by theatre historian **Béatrice Picon-Vallin** on Meyerhold's significance in the history of theatre (40', *with simultaneous interpretation*)
- 5.50 p.m. – **Meyerhold** - documentary (59') (1990, directed by N. Chiruk)
- 7 p.m. – Director **Valery Fokin**, Manager of the Alexandrinsky Theatre in St. Petersburg, talks about the world of Meyerhold's directing and his methods (40', *with simultaneous interpretation*)

Jelenet Valerij Fokin **Álarcosbál, emlékezés a jövőre** című rendezéséből (2014, Szentpétervár) – tisztelgés Mejerhold előtt / Scene from Valery Fokin's production **Masquerade, Memories of the Future** (2014, St. Petersburg) – homage à Meyerhold

EMBERI LÉNY – Alessandro Serra fotókiállítása

április 6., szombat, 18 óra ■ Nemzeti Színház, első emeleti társalgó

„Bármerre turnézok a világban, a színház sötétjétől elcsent néhány órát azzal töltöm, hogy barangolok a fényben, az emberek között. Rejtőzködöm, összehúszom magam. Szinte levegőt sem veszek, a falhoz dőlök, onnan tisztább a kép. ■ Feltáru előttem az emberiség, mintha még pózolna is a fényben. ■ Mély párhuzamot látok a portréfényképezés röpké pillanata és a hosszú munkafolyamat között, melynek során a színész egyetlen személyiségbe párolja le az emberlét esszenciáját. ■ Emberi Lény. ■ Az Ember: a test, a hely, a ruha, a társadalmi helyzet látszatvalóságát eszközként használva mesél nekünk az életről. ■ A Lény: az ember kifejezhetetlen lényege, a lélek csakis a művészet által megragadható tekintete. ■ A művészetben, akár az életben, forma és tartalom nem válik ketté: a forma maga a tartalom. ■ A színház az emberség művészete. ■ A színész nem valamiféle mondanivaló hordozója. Egyetlen üzenete az ő emberi mivolta. ■ A színész olyan, mint a fény: nem látható, ám láttat.”

Alessandro Serra

A 11. MITEM Tragédia című világpremier rendezője

HUMAN BEING – The photos of Alessandro Serra

6 April, Saturday, 6 pm. ■ National Theatre, 1st Floor Lounge

“When I’m on tour anywhere in the world, I reserve the few hours I take away from the darkness of the theatre for wandering in the light, among people. I hide, I make myself small, I can hardly breathe, leaning against a wall so the picture doesn’t get blurred. ■ And so humanity exposes itself, often even seems to pose in the light. ■ I see a profound analogy between the lightning act of photographing a person and the long time it takes actors to distil humanity into a character. ■ Human Being. ■ Human: the human being narrating life through the semblance of reality, i.e. body, place, dress, social status. ■ Being: the ineffable essence of a person, the soul’s look that only art can capture. ■ In art as in life, form cannot be distinguished from content: form is content. ■ Theatre is the art of the human. ■ The actor is not a vehicle for any message. The actor’s only message is his Humanity. ■ An actor is like light, unseen, but makes people see.”

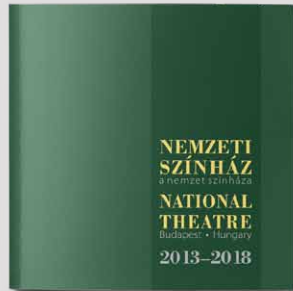
Alessandro Serra

Director of the world premiere Tragédia at the 11th MITEM

- A kiállítás megtekinthető április 28-ig, az előadások előtt és a szünetekben.
- Available until 28 April, before performances and during intermissions.

OLVASNIVALÓ SZÍNHÁZ

A 10. Színházi Olimpia

Delphi, Sizuoka, Moszkva, Isztambul, Szöul, Peking, Wrocław, Új-Delhi és Szentpétervár után érkezett el a világ színházművészetének ünnepe Magyarországra. A 10. Színházi Olimpián 58 ország 400 társulata vett részt. Ez a könyv beavatja olvasóját az olimpiák történetébe, megismerteti a jubileumi rendezvény koncepciójával, és az egész Magyarországot átfogó gazdag és változatos programmal. Ez a könyv arról szól, hogy 2023-ban Magyarország volt a színházi világ központja.

www.nemzetiszinzhaz.hu
mitem.hu

Öt évad írásban és képben

Nemzeti Színház, a nemzet színháza – 2013–2018

Mitől nemzeti a Nemzeti? Mitől több a Nemzeti, mint egy színház a többi között? A gazdagon illusztrált kötet a Vidnyánszky Attila igazgatásával 2013-ban kezdődött új korszak törekvéseit mutatja be. A kötetből megismerhető az a működési struktúra, amely a Nemzeti Színház az elmúlt öt évadja alatt épült és teljesedett ki. Eöri Szabó Zsolt közel 400 fotográfiáján keresztül tárul fel az olvasók előtt a Nemzeti Színház 2013 és 2018 közötti öt évadjának színpadi világa.

Ár: 3900 Ft

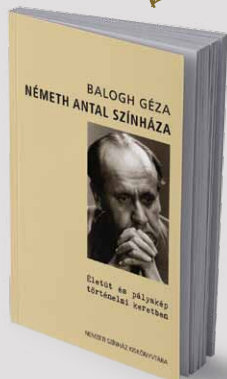
A Nemzeti Színház Kiskönyvtára sorozat kötetei

Eugenio Barba: Hamu és gyémánt ország

Eugenio Barba, a holstebrói Odin Teatret megalapítója a 60-as évek elején Jerzy Grotowski opolei műhelyében szerzett élményeit idézi föl. Grotowski huszonhat Barbához írt levele két iskolateremtő színházi alkotó útkeresését, mestertanítvány viszonyát és barátságát dokumentálja.

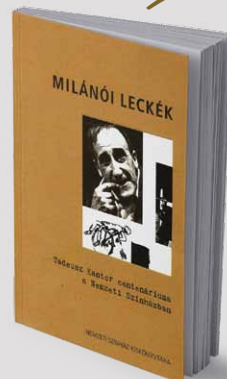
Ár: 2500 Ft

Balogh Géza: Németh Antal színháza

Életút és pályakép történelmi keretben: **Németh Antal** (1903–1968) a hazai rendezői színház úttörőjeként 1935-től 1944-ig a Nemzeti Színház igazgató-főrendezője volt. A hitleri és sztálini diktatúra idején meghurcoltatása ellenére megőrizte alkotói függetlenségét.

Ár: 2000 Ft

Milánói leckék

Tadeusz Kantor (1915–1990), a 20. század nagy színházi nyelvújítója. 1986 nyarán olasz színinövendékeknek tartott mesterkurzust, amelynek Kantor által illusztrált szövegét tartalmazza a kötet. Ezt egészítik ki Balogh Géza, Katona Imre, Király Nina és Szász Emese tanulmányai.

Ár: 1969 Ft

TÖRÖK-MAGYAR KULTURÁLIS ÉVAD – MITEM 2024

A 2024-es Török-Magyar Kulturális Évadban a Török Köztársaság megalakulásának és a magyar-török diplomáciai kapcsolatokat felvételének 100. évfordulóját ünnepli a két ország.

A kulturális évadhoz csatlakozva két török előadás is látható a MITEM programjában.

Isztambulból a Háború és béke színpadi adaptációját hozzák a Budapestben is jól ismert Alekszandar Popovszki rendezésében. Tolsztoj művének felvetése ma is aktuális: véres történelmi időkben az egyéni döntések tere beszűkül, a szabadságvágy feloldódik a közösségi moralitásban.

Ankarában márciusban volt a bemutatója az Államanya (Devlet Ana) című előadásnak, amely az egyik legfontosabb török történelmi regény, Kemal Tahir műve alapján készül. Az előadás a török nép küldetését, lelki alkatát és az államiság gyökereit tárja fel és mutatja be, méltóképpen illeszkedve a magyar-török kulturális évad programjába.

A Nemzeti Színház a török-magyar évad keretében 2024 májusában a Körhinta előadással a török Nemzeti Színházban az Antalya Nemzetközi Színházi Fesztiválon lép fel (Haşım İşcan Kulturális Központ). Az előadás a Török Köztársaság Kulturális és Idegenforgalmi Minisztériuma és a Török Állami Színházak Főigazgatósága meghívására érkezik Antalyába.

TURKISH-HUNGARIAN CULTURAL YEAR – MITEM 2024

The Turkish – Hungarian Cultural Year in 2024 celebrates the 100th anniversary of the establishment of diplomatic relations between Hungary and the Republic of Türkiye.

In conjunction with the Turkish – Hungarian Cultural Year, two Turkish performances are included in MITEM's programme.

A stage adaptation of War and Peace, directed by Aleksandar Popovski, who is well-known in Budapest, coming from Istanbul. The issues raised in Tolstoy's novel are still relevant today: turbulent times curtail individual choice, the desire for freedom is dissolved in a communal morality.

The production Devlet Ana (Mother State), based on one of Türkiye's most important historical novels, written by Kemal Tahir, premiered in Ankara in March. The production, which explores and presents the destiny and character of the Turkish people and the roots of its statehood, fits in well with the programme of the Turkish – Hungarian Cultural Year.

The National Theatre will perform Carousel at the Turkish National Theatre within the Antalya International Theatre Festival (Haşım İşcan Cultural Centre) in May 2024 as part of the Turkish – Hungarian Year, as a guest of the Republic of Türkiye Ministry of Culture and Tourism and the Directorate General of Turkish State Theatres.

10

2023, Budapest | Magyarország • Hungary

Delphi, Sizuoka, Moszkva, Isztambul, Szöul, Peking, Wrocław, Új-Delhi és Szentpétervár után érkezett el az esemény Magyarországra. A 10. Színházi Olimpián 58 ország 400 társulata vett részt.

Könyvbemutató ■ április 6 – 17.30
Nemzeti Színház, Budapest

After Delphi, Shizuoka, Moscow, Istanbul, Seoul, Beijing, Wrocław, New Delhi and St Petersburg, the event came to Hungary. 400 companies from 58 countries participated in the 10th Theatre Olympics.

Bookpresentation ■ 6 April 5.30 PM
National Theatre, Budapest

The mas
journey

[illegible]

„Ez a könyv arról szól,
hogy 2023-ban Magyarország volt
a színházi világ központja.”

MITEM (Madich International Theatre Meetings) was founded in 2014 with the aim of putting Hungary on the international festival map. In 2022, the 9th MITEM served as the central venue for the programme of the 12th International Theatre Olympics. The 10th MITEM in the autumn of 2023 marked the continuation of the summer events and the closing of the Olympics.

We United
the World Through Theatre

[illegible]

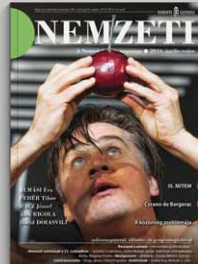
"This book presents the history of how Hungary became the centre of the theatre world in 2023."

[illegible]

The power of theatre lies in its humanity; it is an encounter between people, an artistic, ritual, creative, it is sensual and metaphysical. And all that goes beyond art. The story that actors dance, sing, present touches to a community, however ordinary a community that it is, it means a magic power that is completely out of reach for the masses. When I say we are in danger, as a spectator I still prefer the movie to the theatre, but as a human being I know that while we are in danger of extinction, so far as theatre is the last remaining secular one.

MINDEN, AMI SZÍNHÁZ, MINDEN, AMI NEMZETI SZÍNHÁZ...

* SZÍNÉSZINTERJÚK * KULISSZATITKOK * PREMIERAJÁNLÓK
* ELŐADÁS-AJÁNLÓK * SZÍNHÁZTÖRTÉNET * VILÁGSZÍNHÁZ
* SZÍNHÁZI NOVELLÁK * GASZTROSZÍNHÁZ * KÜLÖNLEGES
PROGRAMOK * SZÍNHÁZI FOTÓK * KRITIKUS NÉZŐPONTOK

A NEMZETI MAGAZIN
MINDEN KORÁBBI SZÁMA
ÉS AZ AKTUÁLIS KIADÁS
IS OLVASHATÓ A NETEN.

szcenárium

Art Journal of the Hungarian National Theatre, Budapest

MITEM ENGLISH, APRIL, 2024

In recent years, contemporary adaptations of ancient myths and tragedies have proliferated around the world, as reflected in the programme of previous MITEMs (see the highly successful productions of Robert Wilson, Theodoros Terzopoulos, Tadashi Suzuki). The 11th MITEM in 2024 will feature five productions representing this theme. This year's special issue of *Szcenárium*, dedicated to our foreign guests, will publish articles related to the performances of Jan Fabre and Alessandro Serra. A study by Attila Simon and an essay by Attila Végh will also bring the cultural heritage of ancient Greece closer to today's people.

FROM THE CONTENTS ▪ What Do Gods See? – Essay by Attila Végh ▪ Attila Simon: Exhaustion and Recycling. The Figures of the Danaids in Babits and Nietzsche ▪ Sensual Nightmare – Johan Boose about Peak Mytikas ▪ Alessandro Serra: Tragedy/Song of Oidipus ▪ „What Has Just Happened Is Already History” Q&A with Professional Guests of the 10th MITEM ▪ Round Table about József Katona's *The Viceroy Bánk*. Participants: Attila Vidnyánszky; László L. Simon; Zsolt Szász; Moderator: Róbert Smid ▪ Márta Tömör: *Petőfi's Theatre* ▪ Ferenc Temesi: *Petőfi Rock 1973* ▪ Cult and Community of Tradition (Petőfi, Mari Jászai and Béla Kondor) – Essay by Katalin Keserü ▪ Veronika Schandl: Presence in Absence. Gender Dynamics in Recent Hungarian Appropriations of Shakespeare's *King Lear* ▪ Sándor Fazekas: *Seas and Hunger*. Exploring the Latest Connections between Shakespeare's Sonnets and Twelfth Night or What You Will

“Thousands of years of civilization and we still do not know where things stand with freedom and love. Humans, seeing blind, walk towards destruction. Humans rule upon the world and drag their own species into the abyss. Humans cry out their opposition against all kinds of injustice, but become chained and punished. Humanism has become a crime. From one day to the next, freedom becomes a fatal aim. The smell of burnt skin fills the room in my house, and we, 21st century mortals, we hope for salvation in vain.” (Johan de Boose)

“...since the turn of the 19th century – roughly parallel to the gradual loss of the priority of classics within the academic sphere – the marginalization of the classical tradition has been registered in living culture, as well as in literature. The influence of the ancient cultural ‘repository’ dwindled, and the formal and thematic elements of classical antiquity in European literary culture were gradually effaced – even if the process was not uniform everywhere, nor was it evenly staged.” (Attila Simon)

“How to accomplish the tragic, nowadays? What language is it, that which through Sophocles, we wish to tell the spectator? And what tongue is it in? Sophocles’ Greek was deliberately elevated and musical, a language which tears us from the plane of reality and places us on a level of transcendence. How to deliver the perfect dramatization of the perfect myth to the public in a language that is not hostile and conceptual, but rather musical, instinctual and sensual?” (Alessandro Serra)

“20 years ago I had the shocking experience that everything is changing at a terrifying pace (...) That time I felt that something was disappearing forever, and now I feel that everything has changed. Now we have to find ourselves, our own subjects in this changed world. What a paradox, for example, that the daughter of Gertrudis and Endre II is Saint Elizabeth, the patron saint of Europe! That is why in my new production of *The Viceroy Bánk* I send one of the child characters with a bouquet of roses to Gertrudis, who is covered in blood, and some of the audience reacts vividly, realising that this story is not so obvious.” (Attila Vidnyánszky)

“The more unified the world becomes, the more people will try to express the singularity of their heritage and affirm their links to a particular country, religion, ethnicity and history. This is not necessarily a negative impulse, but it portends that art and culture will increasingly be presented in an environment where people are searching for a national identity, with politicians attempting to take advantage of that need.” (Mattia Sebastian Giorgetti)

Online: nemzetisinhaz.hu/magazin/folyoirat

- VIDNYÁNSZKY Attila – a Nemzeti Színház vezérigazgatója, a MITEM művészeti vezetője / Director General of the National Theatre, Artistic Director of MITEM ▪ igazgatosag@nemzetiszhaz.hu
- KULCSÁR Edit Ágota – főszervező: MITEM / Main Organiser of MITEM ▪ edit.kulcsar@nemzetiszhaz.hu
- RÁTÓTI Zoltán – stratégiai igazgató / Strategic Director
- KOMLÓS Éva – gazdasági igazgató / Director of Finances
- KOVÁCS Bálint – műszaki igazgató / Technical Director
- TAMÁSI-SZEKÉR Anna, BERETTYÁN Petra – nemzetközi kapcsolattartó / International Desk Officer
anna.szeker@nemzetiszhaz.hu, petra.berettyan@nemzetiszhaz.hu
- DANI Tamás – szervezési osztályvezető / head of organizational department ▪ jegy@nemzetiszhaz.hu
- SZABÓ Szilvia – művészeti főtitkár / Artistic Secretary ▪ szilvia.szabo@nemzetiszhaz.hu
- FLAMENT Krisztina – vezérigazgatói asszisztens / Assistant to the CEO ▪ krisztina.flament@nemzetiszhaz.hu
- BEREKSZÁSI Attila – színpadmester / Stage Manager
- KOZMA András – fesztiválszervező / Festival Organiser ▪ andras.kozma@nemzetiszhaz.hu
- SZABÓ Réka – fesztiválszervező / Festival Organiser ▪ reka.szabo@nemzetiszhaz.hu
- KOVÁTS Karolina – protokollasszisztens / Protocol Assistant ▪ karolina.kovats@nemzetiszhaz.hu
- HERBERT Áron – Marketing és kommunikációs vezető / Head of marketing and communication ▪ aron.herbert@nemzetiszhaz.hu
- MÉSZÁROS Katalin – Sajtókommunikációs vezető / Head of press & communication ▪ katalin.meszaros@nemzetiszhaz.hu
- SZÁSZ Zsolt, PÁLFI Ágnes – a Szcenárium folyóirat szerkesztői / Redactors of the review Szcenarium
- KORNYA István – főszerkesztő – Nemzeti Magazin / Editor in Chief – Nemzeti Magazin ▪ istvan.kornya@nemzetiszhaz.hu
- HONLAP/WEBSITE ▪ EÖRI SZABÓ Zsolt – főszerkesztő, fotográfus / Online Editor in Chief, Photographer ▪ zsolt.eoriszabo@nemzetiszhaz.hu

IMPRESSZUM/IMPRESSUM ▪ Kiadó / Published by: Nemzeti Színház Nonprofit Zrt., VIDNYÁNSZKY Attila ▪ Szerkesztő / Editor: KORNYA István ▪ Korrektor / Corrector: SZABÓ Réka, TAMÁSI-SZEKÉR Anna ▪ Angol fordítás / English translation: VÉRTES László ▪ Design és nyomdai előkészítés / Design & Prepress: PALÁSTI KOVÁCS András – LEON CREATIVON ▪ Nyomda / Printed by: Crew Kft.

Lapzárta: 2024. március 20. / Deadline: 20 March 2024. ▪ A műsorváltoztatás jogát fenntartjuk! / We reserve the right to change the programme!

KAPCSOLAT/CONTACT

- DANI Tamás – jegyértékesítés / Ticket Sales
▪ jegy@nemzetiszhaz.hu ▪ +36 1 354 1777

JEGYINFORMÁCIÓ / TICKET INFORMATION

- Telefon / Phone: +36 1 476 6868
- Jegyiroda / Ticket Office: 1096 Budapest, Bajor Gizi park 1.

WEBSITE / WEBSITE

- nemzetiszhaz.hu/mitem ▪ mitem.hu ▪ facebook.com/mitembudapest

CÍM/ADDRESS

- Nemzeti Színház Nonprofit Zrt. ▪ 1095 Budapest, Bajor Gizi park 1.
- Telefon / Phone: +36 1 476 6800

FELTÖLTŐDÉS.
ÖNNEK.
ÉS AUTÓJÁNAK IS.

MITEM 2024

VILÁGPREMIER ▪ WORLD PREMIERE

TRAGÉDIA – Oidipusz éneke

Szophoklész, Euripidész, Arisztophanész,
Seneca művei és más források alapján

írta és rendezte / written and directed by:

Alessandro SERRA

TRAGÜDIA | The Song Of Oedipus

Freely inspired by the works of Sophocles,
Euripides, Aristophanes, Seneca and other
sources for the telling of myth

április 27., 28. ▪ Nemzeti Színház, Budapest

27, 28 April ▪ National Theatre, Budapest

mitem.hu

